

RADA MIASTA HAJNÓWKA

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

(tekst ujednolicony)

– czcionką Arial (pogrubione) – zaznaczono nowe zapisy

Załącznik nr 1
do Uchwały nr
Rady Miasta Hajnówka
z dnia 2011r.

HAJNÓWKA 2011 r.

**Zmianę Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka
opracował zespół projektowy w następującym składzie:**

• mgr inż. arch.
Maria OLCHOWSKA	- główny projektant (uprawnienia Nr 1448/94 do projektowania w planowaniu przestrzennym)
	- koordynacja prac
• dr inż. arch.
Halina ŁAPIŃSKA	- zagadnienia przestrzenne
	- koordynacja prac
• mgr inż.
Kazimierz OLCHOWSKI	- zagadnienia przestrzenne
• mgr inż. arch.
Anna Maria
LEBIEDZIŃSKA-ŁUKSZA	- koordynacja opracowania materiałów wyjściowych, zagadnienia przestrzenne, inwentaryzacja urbanistyczna
• mgr inż. arch.
Rafał LEPAK	- opracowanie graficzne

**W opracowaniu wykorzystano elementy:
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka,
uchwalonego uchwałą nr XXX/182/05
Rady Miasta Hajnówka z dnia 30 listopada 2005r.,
które opracował zespół projektowy w następującym składzie:**

1. mgr inż. arch.
Maria OLCHOWSKA	- główny projektant (uprawnienia Nr 1448/94 do projektowania w planowaniu przestrzennym)
	- koordynacja prac
2. dr inż. arch.
Halina ŁAPIŃSKA	- zagadnienia przestrzenne
	- koordynacja prac
3. mgr inż.
Kazimierz OLCHOWSKI	- zagadnienia przestrzenne
4. mgr inż. arch.
Anna Maria
LEBIEDZIŃSKA-ŁUKSZA	- koordynacja opracowania materiałów wyjściowych, zagadnienia przestrzenne, inwentaryzacja urbanistyczna
5. Mgr Mikołaj PATEJUK	- zagadnienia środowiska przyrodniczego
6. mgr Jerzy MACIEJCZUK	- zagadnienia środowiska kulturowego
7. mgr inż. Jan KRUSZEWSKI	- zagadnienia komunikacyjne
8. mgr inż. Czesława KRUSZEWSKA	- zagadnienia gospodarki wodnej i ściekowej
	- gospodarowanie odpadami
9. inż. Elżbieta KĘPSKA	- zagadnienia energetyki i telekomunikacji
10. mgr inż. arch.
Barbara KOWALEWSKA	- opracowanie graficzne
mgr inż. arch. Rafał LEPAK	
mgr inż. arch.
Katarzyna REUT-JAWOROWSKA	
mgr inż. arch. Wojciech KRUSZEWSKI	

W opracowaniu wykorzystano elementy:
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka,
uchwalonego uchwałą nr XVI/108/00 Rady Miasta Hajnówka dnia 29 marca 2000r.,
które opracował zespół projektowy w następującym składzie:

1.	mgr inż. arch. Wiktor Panfiluk	- główny projektant
2.	mgr Mikołaj Patejuk	- zagadnienia przyrodnicze
3.	mgr Anastazja Brzozowska	- zagadnienia demograficzne
4.	mgr inż. arch. Joanna Jasiewicz	- zagadnienia przestrzenne, opracowanie graficzne
5.	mgr inż. arch. Mikołaj Nieścieruk	- zagadnienia przestrzenne,
- inwentaryzacja urbanistyczna
6.	mgr inż. arch. Anna-Maria
Lebiedzińska -Łuksza	- zagadnienia przestrzenne
- stan władania gruntem
7.	mgr inż. Jan Kruszewski	- zagadnienia komunikacyjne
8.	mgr inż. Czesława Kruszewska	- zagadnienia gospodarki wodnej i ściekowej
- gospodarowanie odpadami
9.	inż. Elżbieta Kępska	- zagadnienia energetyki i telekomunikacji
10.	techn. Krystyna Właźniak	- prace biurowe, maszynopisanie
11.	techn. drog. Maria Popławska	- opracowanie graficzne i techniczne

SPIS TREŚCI

	str.
1.. POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA	7
1.1 Kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego.....	7
1.2 Podstawowe kierunki polityki przestrzennej.....	8
1.3 Problemy rozwoju miasta.....	9
1.4. Cele rozwoju przestrzennego miasta.....	10
1.4.1 Główne cele rozwoju.....	10
1.4.2 Cele ekologiczne rozwoju	10
1.4.3 Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym	11
1.4.4 Cele rozwoju gospodarczego	11
1.4.5 Cele rozwoju komunikacji	11
1.4.6 Cele rozwoju infrastruktury technicznej	11
1.5 Obowiązujące opracowania planistyczne	12
2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	12
2.1 Obszary przekształceń przestrzennych	12
2.2 Obszary zabudowane miasta	13
2.2.1 Cele polityki przestrzennej	13
2.2.2 Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów stref funkcjonalno-przestrzennych.....	14
2.2.2.1 Obszary ozn. cyfrą 1 - obszary istniejącej zabudowy, ochrony konserwatorskiej, przekształceń, modernizacji i uzupełnień zabudowy	14
2.2.2.2 Obszary ozn. cyfrą 2 - obszary utrzymania, modernizacji i uzupełnień zabudowy	15
2.2.2.3 Obszary ozn. cyfrą 3 - obszary rozwoju zabudowy na terenach przeznaczonych na cele budowlane	16
2.2.2.4 Obszary ozn. cyfrą 4 - obszary wielofunkcyjne kierunków rozwoju miasta	17
2.3. Tereny otwarte miasta	18
2.3.1 Strefa terenów otwartych	18
2.3.2 Cele polityki przestrzennej	18
2.3.3 Kierunki i zasady zagospodarowania	18
3. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	19
3.1 Kierunki i zadania rozwoju ekonomicznego	19
3.1.1 Kierunki rozwoju przemysłu, budownictwa i transportu	19
3.1.2 Rozwój urządzeń turystyki	19
3.2 Kierunki i zadania rozwoju infrastruktury społecznej i obszarów dla tych potrzeb	20
3.2.1 Tendencje demograficzne	20
3.2.2 Kierunki przekształceń i rozwoju mieszkalnictwa	20
3.2.3 Kierunki przekształceń i rozwoju usług	21
3.2.4 Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów	22
3.3 Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy	22
4. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK	23
4.1 Sieć dolin rzecznych	24
4.2 Lasy	25
4.3 Zieleń urządzona	26
4.4 Obiekty i obszary prawnie chronione	26

4.5	Kierunki i zadania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych	27
4.6	Kierunki ochrony sanitarnej powietrza atmosferycznego	27
4.7	Kierunek ochrony ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami	28
4.8	Kierunki i zadania w zakresie ochrony ludzi i środowiska przed szkodliwym elektro- magnetycznym promieniowaniem niejonizującym	29
4.9	Kierunki i zadania w zakresie ochrony powierzchni ziemi.....	30
5.	OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	30
5.1	Obiekty wpisane do rejestru zabytków.	30
5.2..	Zabytki o wartościach kulturowych	30
5.2.1	Obiekty budowlane.....	30
5.2.2	Cmentarze	31
5.3	Stanowiska archeologiczne	32
5.4	Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współcze- snej.....	32
6.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI	34
6.1	Kierunki i zadania rozwoju komunikacji.....	34
6.1.1	Sieć drogowa	34
6.1.1.1	Drogi wojewódzkie	34
6.1.1.2	Drogi powiatowe	36
6.1.1.3	Drogi gminne	37
6.1.1.4	Wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka	45
6.2	Techniczne zaplecze motoryzacji	47
6.3	Linie kolejowe	47
6.4	Komunikacja autobusowa	47
6.5	Ścieżki rowerowe	48
7.	KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.	48
7.1	Zaopatrzenie w wodę	48
7.2	Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków sanitarnych i wód opadowych	49
7.2.1	Rozwój systemów kanalizacji deszczowej	50
7.3	Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych.....	51
7.4	Kierunki rozwoju systemu elektroenergetycznego	51
7.4.1	Zmniejszenie uciążliwości urządzeń elektroenergetycznych dla otoczenia	52
7.4.2	Zasady tworzenia układu docelowego	53
7.4.3	Wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka	53
7.5	Kierunki rozwoju ciepłownictwa	54
7.6..	Kierunki rozwoju systemu gazowniczego	54
7.7	Kierunki rozwoju telekomunikacji	55
8.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	56
8.1	Zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych	56
9.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTA- LENIAМИ PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJE- WÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST.1	57

10.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2 000m² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	59
10.1	Sytuacje, w których występuje obowiązek sporządzania planu miejscowego.....	59
11.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH MIASTO ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	59
12.	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	60
12.1	Tworzenie warunków dla rozwoju rolnictwa i jego otoczenia	60
12.2	Kierunki rozwoju gospodarki leśnej	61
13.	OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	61
14.	OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	62
15.	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999R O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ.U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002R. NR 113, POZ.984 I NR 153, POZ. 1271)	62
16.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENĆ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	
17.	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH.....	62
18.	INNE OBSZARY PROBLEMOWE W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA MIASTA.	62
18.1	Obrona cywilna	62
18.2	Ochrona przeciwpożarowa	63
19.	KIERUNKI DZIAŁAŃ I ZADANIA WŁADZ SAMORZĄDOWYCH W CELU REALIZACJI POLITYKI	64

1. POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA.

1.1. Kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego

1.1.1 Struktura funkcjonalno – przestrzenna miasta.

Hajnówka, miasto powiatowe w woj. podlaskim, położone jest na Nizinie Podlaskiej, na skraju Puszczy Białowieskiej. Powstało i rozwinęło się w okresie międzywojennym jako osiedle robotnicze; prawa miejskie posiada od 1951 roku.

Położenie miasta „u wrót” Puszczy Białowieskiej nadaje mu rangę centrum administracyjnego, turystycznego, kulturalnego i edukacyjnego regionu. Prowadzi to do zwiększenia jego atrakcyjności oraz ważności nie tylko dla regionu, ale także dla całego kraju. Miasto powinno stać się centrum turystycznym, stanowiącym jednocześnie zaplecze usługowe dla pozostałych części obszaru, integralnie związanych z miastem.

1.1.2 Misja miasta, zapisana w „Strategii rozwoju miasta i zagospodarowania przestrzennego”:

„Hajnówka miastem dynamicznego rozwoju i wzrostu poziomu życia jego mieszkańców w oparciu o zróżnicowane jego funkcje, jako centrum regionu.”

1.1.3 Hajnówka jako centrum regionu pełnić będzie następujące funkcje:

- Funkcję administracyjną w zakresie: administracji samorządowej - powiatowej, miejskiej i gminnej, administracji specjalnej i gospodarczej, instytucji porządku i bezpieczeństwa publicznego.
- Funkcję usługową o zasięgu ponadlokalnym w zakresie: szkolnictwa średniego i wyższego, lecznictwa zamkniętego i specjalistycznego, kultury, sportu, obsługi finansowej i ubezpieczeniowej, obrotu handlowego, poczty i telekomunikacji. W przyszłości zwiększać się będzie jakość usług.
- Funkcję obsługi turystyki krajowej i międzynarodowej, która w miarę zwiększania się ruchu turystycznego w rejonie Puszczy Białowieskiej i zbiornika wodnego Siemianówka, nabierać będzie coraz większego znaczenia.
- Funkcję mieszkalnictwa głównie dla ludności nierolniczej, zamieszkałej w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej, ale także dla ludności rolniczej.
- Funkcję przemysłową i działalności gospodarczej bazującą na lokalnych surowcach rolniczych i leśnych. Dalszy rozwój przemysłu drzewnego uzależniony będzie od możliwości pozyskiwania surowca drzewnego z Puszczy Białowieskiej, w związku z zamierzeniami podniesienia jej ochrony. W przypadku wprowadzenia zakazu pozyskiwania surowców leśnych, bazujące na nich zakłady produkcyjne wymagać będą zmiany kierunków działalności.

1.2 Podstawowe kierunki polityki przestrzennej

1.2.1 Założenia ogólne.

Podstawowym warunkiem rozwoju miasta jest ożywienie gospodarcze, w wyniku którego:

1. istniejące podmioty gospodarcze będą się rozwijać, poprawiając swoją sytuację ekonomiczną, zwiększając stan zatrudnienia i realizując własne programy rozwojowe,
2. powstaną nowe podmioty gospodarcze, podnosząc poziom miejscowej konkurencyjności i tworząc nowe miejsca pracy,
3. obniży się poziom bezrobocia i wzrośnie dochodowość ludności,
4. wzrośnie popyt konsumpcyjny i inwestycyjny, rozwinie się sfera handlu i usług,
5. nastąpi wzrost dochodów budżetu miejskiego, umożliwiając zwiększenie nakładów na rozbudowę infrastruktury komunalnej i poprawę sytuacji ekonomicznej w sferze budżetowej.

1.2.2 Cele strategiczne.

Ożywienie gospodarcze można osiągnąć realizując równolegle szereg celów i działań o znaczeniu strategicznym:

1. Podejmowanie działań integrujących wszystkie podmioty gospodarcze, zachęcając ich do wzajemnej kooperacji, wspólnych przedsięwzięć i działań promocyjnych
2. Przeciwdziałanie odpływowi kapitału, szczególnie w sytuacjach, gdy określone usługi, roboty i dostawy mogą być realizowane przez lokalne podmioty gospodarcze.
3. Podejmowanie przez lokalne podmioty gospodarcze wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych, wykonawstwa robót budowlanych, remontowych itp.
4. Promowanie ofert i systemu ekonomicznych zachęt skierowanych do potencjalnych inwestorów krajowych i zagranicznych o inwestowanie w mieście w dziedzinach: turystyki i wypoczynku, przemysłu lekkiego, spożywczego i elektromaszynowego oraz w handlu i usługach.
5. Istniejący przemysł drzewny poddać procesowi restrukturyzacji poprzez podniesienie technicznego jego uzbrojenia i obniżenie materiałochłonności produkowanych wyrobów z drewna.
6. Dążenie do powstania i rozwijania współpracy przygranicznej.
7. Dążenie do wykorzystania potencjalnych korzyści płynących ze statusu ochronnego obszaru Puszczy Białowieskiej, zapewniając trwałe podstawy zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.
8. Pozyskanie środków i inwestorów na rozwój turystyki, zwłaszcza pobytowej stwarzając bazę hotelowo - rekreacyjną i atrakcyjne programy dla turystów.
9. Prowadzenie monitoringu sytuacji gospodarczej w mieście i podejmowanie wszelkich możliwych działań na rzecz eliminacji stanów kryzysowych.
10. Organizowanie robót publicznych jako jednego ze sposobów na ożywienie koniunktury, pomniejszenie bezrobocia i rozbudowy infrastruktury komunalnej.
11. Stworzenie nowoczesnej struktury administracyjnej miasta ze sprawnie działającym systemem komputerowym i bazą danych.

1.3 Problemy rozwoju miasta.

W rozwoju społeczno-gospodarczym i przestrzennym miasta można wyodrębnić problemy i ograniczenia rozwojowe, które w wielu dziedzinach utrwalają stan istniejący, a rozwiązanie których wymagać będzie dodatkowych działań i nakładów finansowych.

Na podstawie analizy uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta można wyodrębnić następujące grupy problemów:

- a) ograniczenia wynikające z zakazów i nakazów określonych w aktach prawnych dotyczących ochronności Puszczy Białowieskiej,
- b) ograniczenia ekologiczne rozwoju przestrzennego wynikające z sąsiedztwa Puszczy Białowieskiej i terenów o niekorzystnych warunkach fizjograficznych,
- c) niedostateczna chłonność rynku pracy dla ludności pozarolniczej oraz ludności zbędnej w rolnictwie,
- d) zagrożenia wynikające z przewozu ładunków niebezpiecznych drogą kolejową przez miasto,
- e) niedostosowanie parametrów technicznych przewidzianych dla kategorii dróg Nr 689 i **685** oraz kolizyjny przebieg drogi Nr 689 w stosunku do zabudowy i ruchu wewnętrznego miasta Hajnówki,
- f) brak urządzonych ścieżek rowerowych,
- g) potrzeba modernizacji stacji RPZ 110/15 kV oraz linii WN 110 kV relacji Hajnówka - Lewkowo,
- h) ograniczenia rozwoju wynikające z pracy większości istniejących źródeł ciepła na paliwo stałe i braku sieci gazowej,
- i) brak zakładów z zastosowaniem intensywnych metod unieszkodliwiania odpadów stałych,
- j) mała atrakcyjność kulturowa obszaru miasta,
- k) potencjalne zagrożenie w sterowaniu procesami inwestycyjnymi, wynikające z ustawowej utraty mocy prawnej planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego uchwalonych przed 01 stycznia 1995 roku.

Z uwarunkowań rozwoju przestrzennego miasta wylaniają się pewne szanse rozwojowe, które należy wykorzystać w polityce gospodarczej i przestrzennej. Te elementy polityki rozwoju powinny być przedmiotem promocji miasta potencjalnym inwestorom.

Szansami rozwoju miasta są:

- a) przywrócenie miastu rangi powiatu i dalsza potrzeba powołania instytucji obsługujących ludność i gospodarkę w granicach powiatu,
- b) duży potencjał ludnościowy społeczny i gospodarczy miasta,
- c) warunki do rozwoju bazy turystyki i wypoczynku wynikające z sąsiedztwa Puszczy Białowieskiej oraz zbiornika wodnego Siemianówka,
- d) szanse rozwoju proekologicznych systemów infrastruktury technicznej, modernizacji przemysłu w związku z planowanym podniesieniem rangi ochronnej obszaru chronionego krajobrazu Puszczy Białowieskiej,
- e) utworzenie centrum kultury białoruskiej,
- f) występowanie rezerw terenowych pod przemysł, składy, budownictwo wyznaczonych w planach miejscowych miasta,
- g) dobre powiązania komunikacyjne drogowe i kolejowe miasta z powiatem, województwem i krajem,

- h) przebieg przez miasto dróg wojewódzkich stwarza możliwości rozwoju usług związanych z obsługą użytkowników ruchu
- i) uruchomienie procesu inwestycyjnego gazociągu wysokiego ciśnienia Bielsk Podlaski - Hajnówka,
- j) powiązanie nowoczesnym systemem telekomunikacyjnym światłowodowym miasta z powiatem, województwem i krajem,
- k) funkcjonowanie oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w mieście.
- l) funkcjonowanie Zakładu Zagospodarowania Odpadów na terenie obecnego wysypiska śmieci.

Czynnikami rozwoju miasta, które również muszą być brane pod uwagę są:

- a) walory użytkowe wytwarzane przez naturę (gleba, wody, klimat, krajobraz, ukształtowanie powierzchni, surowce mineralne),
- b) walory użytkowe będące wytworem działań człowieka (obiekty produkcyjne, infrastruktury technicznej i społecznej),
- c) instytucje zajmujące się promocją i rozwojem miasta zlokalizowane na terenie miasta (banki, agencje rozwoju i inne elementy składające się na tzw. otoczenie biznesu),
- d) kultura i tradycja gospodarcza miasta,
- e) atrakcyjność miejsc przebywania (tradycje mieszkańców, gościnność porządek w obejściach i na ulicach, zagospodarowanie terenów, urządzenia umożliwiające realizację różnych potrzeb w zakresie wypoczynku, rozrywki, a także stan środowiska naturalnego),
- f) zasoby pracy (rozmiary, kwalifikacje, wydajność, tradycje dobrej i solidnej pracy).

1.4. Cele rozwoju przestrzennego miasta

1.4.1 .Główne cele rozwoju

- a) Głównym celem rozwoju miasta jest zapewnienie mieszkańcom pracy i dochodów pozwalających na godziwy, w odczuciu społecznym, poziom życia.
- b) W rozwoju miasta należy dążyć do zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej i zabezpieczenia powiązań społeczno-ekonomicznych terenów wiejskich z miastem oraz z gminami sąsiednimi i województwem w sferach: społecznej, ekologicznej, infrastruktury technicznej.
- c) Należy wykorzystać dla rozwoju istniejące położenie miasta na trasach dróg wojewódzkich, przy linii kolejowej oraz istniejące walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej, możliwości rekreacyjne Puszczy Białowieskiej, jej otoczenia, majątek trwały i istniejący potencjał infrastrukturalny.
- d) Społecznym efektem rozwoju miasta będzie poprawa szeroko rozumianych warunków życia mieszkańców.

1.4.2. Cele ekologiczne rozwoju

- a) Ochrona funkcjonowania i zachowania ciągłości przestrzennej systemu środowiska przyrodniczego.
- b) Wzbogacenie i racjonalne wykorzystanie walorów systemu przyrodniczego dla rekreacji i rolnictwa.
- c) Zapewnienie co najmniej normatywnych warunków sanitarnych zamieszkiwania ludności w zakresie: jakości powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu i wibracji oraz elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego.

1.4.3. Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym

- a) Tworzenie warunków do wzrostu ilości miejsc pracy, szczególnie w urządzeniach obsługi rolnictwa, ludności i turystyki.
- b) Walka z patologią społeczną (pijaństwo, narkomania, nikotynizm).
- c) Rozwój mieszkalnictwa, poprzez podnoszenie standardu cywilizacyjnego zamieszkania i podnoszenie standardu technicznego wyposażenia mieszkań.
- d) Podnoszenie poziomu wykształcenia ludności, rozwoju kultury, sportu, ochrony zdrowia i opieki społecznej.

1.4.4 Cele rozwoju gospodarczego

- a) Efektywne wykorzystanie niezagospodarowanego majątku produkcyjnego, surowców lokalnych, zasobów pracy i tradycji produkcyjnych.
- b) Restrukturyzacja i rozwój funkcji produkcyjno-usługowych na wyznaczonych dla tego celu terenach.
- c) Rozwój urządzeń obsługi rolnictwa i wsi.
- d) Rozwój bazy turystycznej i wypoczynkowej.
- e) Wspierać rozwój przemysłu przeróbki i obróbki drewna.

1.4.5 Cele rozwoju komunikacji

- a) Zapewnienie funkcjonowania w odpowiednim standardzie prędkości i swobody ruchu tranzytowego, kołowego krajowego na drogach wojewódzkich i powiatowych.
- b) Zapewnienie sprawnych zewnętrznych i wewnętrznych powiązań transportowych miasta z obszarami kraju, województwa i powiatu.
- c) Zaspokojenie wewnętrznych potrzeb transportowych podmiotów społecznych, gospodarczych i mieszkańców miasta w preferowanym przez nich standardzie - głównie dróg powiatowych i miejskich oraz komunikację zbiorową
- d) Podnoszenie standardu wyposażenia w urządzenia obsługi komunikacji i turystyki motorowej dróg wojewódzkich oraz powiatowych.
- e) Budowa ścieżek rowerowych na trasach dojazdowych do obiektów i obszarów atrakcyjnych kulturowo, krajobrazowo i turystycznie.

1.4.6 Cele rozwoju infrastruktury technicznej

- a) Zaspokajanie zapotrzebowania podmiotów gospodarczych, społecznych i mieszkańców na dostawę w preferowanym przez nich standardzie ilościowym i jakościowym: wody, energii elektrycznej, gazu i usług telekomunikacyjnych.
- b) Ochrona wody, powietrza, gleby i środowiska przyrodniczego, a także miejsc zamieszkania ludności przed zanieczyszczeniami: ściekami sanitarnymi, odpadami stałymi i odpadami energetycznymi.
- c) Zmniejszenie uciążliwości kolizji między sieciami i urządzeniami infrastruktury technicznej, a osadnictwem i elementami systemu przyrodniczego miasta.
- d) Sprawne i niezawodne funkcjonowanie systemów infrastruktury technicznej, zapewniające zaspokojenie potrzeb w sposób ciągły o efektywny ekonomicznie.

1.5 Obowiązujące opracowania planistyczne

Na obszarze miasta Hajnówka obowiązują następujące opracowania planistyczne sporządzone w trybie przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka uchwalone Uchwałą nr XXX/182/05, Rady Miasta Hajnówka z dnia 30 listopada 2005r.

2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka Obszar 1 „Hajnówka – Północ” uchwalonego Uchwałą Nr XXXVIII/227/06 Rady Miasta Hajnówka z dnia 25 października 2006r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2006r. Nr 286, poz. 2821),

3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka Obszar 2 „Hajnówka – Południe” uchwalonego Uchwałą Nr XXXVIII/228/06 Rady Miasta Hajnówka z dnia 25 października 2006r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2006r. Nr 287, poz. 2822),

4. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka Obszar 3 „Hajnówka – Wschód” uchwalonego Uchwałą Nr XXXVIII/229/06 Rady Miasta Hajnówka z dnia 25 października 2006r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2006r. Nr 288, poz. 2823).

2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

2.1 Obszary przekształceń przestrzennych

Perspektywiczne kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka, wynikające z istniejących uwarunkowań przestrzennych, gospodarczych zamierzeń i działań inwestycyjnych miasta oraz zamierzeń rządowych i innych instytucji działających na obszarze miasta i województwa stwarzają przesłanki do wyróżnienia obszarów, które będą ulegały przekształceniom przestrzennym.

Wydziela się następujące **strefy funkcjonalno-przestrzenne** - obszary zagospodarowania przestrzennego miasta, zróżnicowane co do celów i instrumentów polityki przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania, obejmujące: obszary zabudowane miasta oraz obszary otwarte miasta.

Strefy funkcjonalno-przestrzenne - obszary zagospodarowania przestrzennego miasta (zgodnie z załącznikiem graficznym) :

- 1** – obszary istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usług, z dopuszczeniem niewielkich przekształceń i możliwości przebudowy, modernizacji i uzupełnień, z wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi.

2 – obszary istniejącej zabudowy różnych form mieszkalnictwa, usługowej, przemysłowej i gospodarczej z dopuszczeniem zmiany funkcji, modernizacji i uzupełnień z wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi.

3 – obszary rolne, na które uzyskano zgodę na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, przewidywane do rozwoju różnych form zabudowy: mieszkaniowej, usługowej i gospodarczej; potencjalne kierunki rozwoju miasta.

4 – obszary wielofunkcyjnych kierunków rozwoju miasta (obecnie generalnie użytkowane rolniczo).

2.2 Obszary zabudowane miasta stanowią:

- a) tereny istniejącej zabudowy (obszary 1 i 2), a w tym:
 - tereny zabudowy zrealizowanej w okresie międzywojennym w formie zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej oraz zakładów przemysłowych „Tartak” i „Chemiczna”,
 - tereny zabudowy zrealizowanej po roku 1945, głównie jako zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej, usług, zakładów produkcyjnych i obiektów infrastruktury technicznej,
- b) tereny przewidywane do zabudowy zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi miasta Hajnówka (obszary 3),
- c) tereny kierunkowego rozwoju miasta, proponowane w niniejszym studium (obszary 3 i 4).

Miasto będzie rozwijało się koncentrycznie, wokół tworzącego się centrum administracyjno-usługowego, którego obszar został wskazany do ochrony i zachowania przez konserwatora zabytków, z racji swej najstarszej tkanki miejskiej oraz szczególnego układu urbanistycznego. Od strony wschodniej i południowej rozwój przestrzenny miasta ograniczać będą lasy oraz obszary chronione w granicach administracyjnych miasta i poza nimi. Od strony zachodniej wyznacznikiem rozwoju przestrzennego i ogranicznikiem będzie granica miasta oraz ciąg infrastruktury technicznej. Po wyczerpaniu terenów przydatnych do zabudowy w kierunku wschodnim i północnym miasto będzie się rozwijało w kierunku zachodnim.

2.2.1 Cele polityki przestrzennej to:

- a) utrzymanie i podnoszenie standardu użytkowego i cywilizacyjnego istniejącej zabudowy, o dobrych i średnich stanach technicznych,
- b) modernizacja i rewitalizacja zabudowy i zagospodarowania terenów zagrożonych degradacją i przekształcenia zdegradowanych,
- c) objęcie ochroną konserwatorską i rewaloryzacja obszarów z dobrze zachowaną zabudową i układem ulicznym z okresu międzywojennego,
- d) utrzymanie w dobrym stanie technicznym obiektów zabytkowych i ochrona obiektów o wartościach kulturowych,

- e) tworzenie w miarę potrzeb warunków do zagospodarowania i zabudowy terenów rozwoju wielofunkcyjnego miasta na nowych terenach wyznaczonych na ten cel w niniejszym studium,
- f) tworzenie warunków do restrukturyzacji i przekształceń przemysłu w kierunku zmniejszenia uciążliwości dla środowiska przyrodniczego,
- g) zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców w zakresie komunalnej infrastruktury społecznej i zapewnienie możliwie najlepszej jej dostępności,
- h) zapewnienie co najmniej normatywnych warunków sanitarnych zamieszkiwania ludności w zakresie jakości powietrza atmosferycznego, hałasu, wibracji i elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego,
- i) zaspokojenie w preferowanym przez użytkowników standardzie wewnętrznych potrzeb transportowych strefy – podstawowym i uzupełniającym układem ulicznym, środkami komunikacji zbiorowej i urządzonymi ścieżkami rowerowymi,
- j) zaspokojenie zapotrzebowania podmiotów gospodarczych, społecznych i mieszkańców na niezawodną i w odpowiednim standardzie dostawę wody, energii elektrycznej, ciepła, usług telekomunikacyjnych oraz gazu,
- k) tworzenie nowych wartości kulturowych przestrzeni publicznych w przekształceniach istniejącej zabudowy i w zabudowie na nowych terenach,
- l) dostosowanie nowej zabudowy do warunków ekofizjograficznych terenów i harmonijne powiązanie jej z istniejącą zwartą strukturą przestrzenną oraz z terenami otwartymi.

2.2.2 Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów stref funkcjonalno-przestrzennych:

2.2.2.1 Obszary oznaczone 1 - obszary istniejącej zabudowy, ochrony konserwatorskiej, przekształceń, modernizacji i uzupełnień zabudowy:

1) Obszary te obejmują tereny: mieszkalnictwa jednorodzinnego, zabudowy zagrodowej i usług:

- a) we wschodniej części miasta w rejonie ulic:
 - Strzeleckiej, Wróblewskiego, Białostockiej, Odległej, Zajęczej i Rysiej,
 - 3-go Maja, Sportowej, Batorego (z wyłączeniem nowo realizowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług), Lipowej, Miłkowskiego, Ślusarskiej, 11 listopada, Batorego, Jagiełły (z wyłączeniem os. Millenium oraz zabudowy wielorodzinnej i usług przy ul. 3-go Maja),
 - osiedle „Czworaków” między ulicami: Żeromskiego, Kołłątaja, Piłsudskiego a osiedlem zabudowy wielorodzinnej,
- b) w północno-centralnej części miasta, w rejonie ulic:
 - Dolnej,
 - po obu stronach ulicy Bielskiej między ulicami: Nowowarszawską, Polną, Prosta, Krótką, Południową, torami PKP i Bielską,
 - Warszawską, Nowowarszawską do Szkoły Podstawowej i torów PKP,
 - os. Międzytory, między ul. Miłą i torami PKP,
- c) w zachodniej części miasta w rejonie ulic:
 - Górnej,

- Sosnowej, Leśnej,
- Warszawskiej, Duboisa, Kołodzieja,
- Nowa Judzianka między ulicami: Działowa, Obwodowa, Myśliwska,
- tereny istniejącej zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej w Poryjewie, Starej Judziance i Wydmuchowie.

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

Obszary oznaczone cyfrą 1 są terenami z najlepiej zachowanym układem ulicznym oraz zabudową z okresu międzywojennego. Niektóre obszary charakterystyczne dla tego okresu wymagają badań historyczno-urbanistycznych i ochrony konserwatorskiej.

- a) opracowanie studium historyczno-urbanistycznego Hajnówki z delimitacją obszarów i określeniem stref ochrony konserwatorskiej w rejonie Placówki, Śródmieścia, Czworaków i Nowej Judzianki,
- b) ochrona walorów kulturowych i krajobrazowych istniejącej zabudowy,
- c) wprowadzanie na tereny zabudowy zagrodowej budownictwa jednorodzinnego i usługowego,
- d) dogęszczanie zabudowy na działkach zabudowanych ekstensywnie poprzez podziały i zabezpieczenie dojazdów i dojazdów,
- e) dogęszczenie zabudowy poprzez zabudowę plombową, wzbogacenie programu usług podstawowych z zakresu handlu, gastronomii i rzemiosła na działkach wydzielonych i w ramach budownictwa jednorodzinnego,
- f) utrzymanie, modernizacja i rozbudowa istniejącego układu ulicznego w zakresie poprawy parametrów technicznych oraz budowy nawierzchni ulic, chodników i ścieżek rowerowych,
- g) realizacja brakujących elementów infrastruktury technicznej, zwłaszcza kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

2.2.2.2 Obszary oznaczone cyfrą 2 - obszary utrzymania, modernizacji i uzupełnień zabudowy:

1) Obszary te obejmują tereny (wszystkie zabudowane poza obszarami oznaczonymi cyfrą 1): zabudowy mieszkaniowej wielo- i jednorodzinnej, usług ponadlokalnych i lokalnych, przemysłu, składów i działalności gospodarczej, urządzeń infrastruktury technicznej, zrealizowane głównie w okresie powojennym na podstawie planów miejscowych i realizacyjnych.

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

- a) utrzymanie z możliwością modernizacji i rozbudowy usług podstawowych ogólnomiejskich gminnych i powiatowych na działkach wydzielonych w szczególności z zakresu edukacji, zdrowia, kultury, sportu i rekreacji, obsługi ruchu turystycznego, administracji publicznej, gospodarczej, ochrony mienia i porządku publicznego,
- b) wzbogacenie programu usług, w tym publicznych, ogólnomiejskich i powiatowych, w obszarze centrum miasta, głównie przy ulicach: Wierobieja, 3-go Maja i Batorego,

- c) zmiany funkcji ulicy Wierobieja poprzez ewentualną eliminację ruchu kołowego, ograniczając do funkcji zaopatrzenia i stworzenie ciągu pieszego z usługami głównie gastronomii i handlu ukierunkowanymi na potrzeby obsługi ruchu turystycznego,
- d) dopuszczenie wymienności funkcji usługowych oraz możliwości adaptacji partów budynków mieszkalnych pod usługi i przeznaczenia obiektów przemysłowo-gospodarczych pod usługi,
- e) modernizacja zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej, stosownie do potrzeb programowych, funkcjonalnych i technicznych,
- f) dogęszczenie zabudowy jw. z wykorzystaniem terenów niezabudowanych i wtórnej parcelacji ponadnormatywnych działek, głównie na bazie istniejącego układu ulicznego,
- g) utrzymanie i modernizacja istniejących zakładów przemysłowych oraz wykorzystanie rezerw terenowych pod rozbudowę i realizację nowych zakładów,
- h) restrukturyzacja zakładów przemysłowych, dostosowanie do możliwości surowcowych i wymogów ochrony środowiska,
- i) utrzymanie istniejących urządzeń infrastruktury technicznej, zabezpieczenie możliwości modernizacji, rozbudowy i realizacji na nowych lokalizacjach,
- j) doposażenie terenów zabudowanych w urządzenia infrastruktury technicznej i nawierzchnie ulic oraz budowa ścieżek rowerowych na zaproponowanych trasach,
- k) wykorzystanie terenów kolejowych – szlaków kolejowych na zawieszonych trasach kursowania pociągów i terenów kolejowych na użytkowanych zgodnie z przeznaczeniem – na budowę ścieżek rowerowych i zainwestowanie miejskie typu usługowego i mieszkaniowego oraz zieleni i rekreacji.

2.2.2.3 Obszary oznaczone cyfrą 3 - obszary rozwoju zabudowy na terenach przeznaczonych na cele budowlane:

1) Obszary te obejmują tereny o funkcjach: zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej, usług lokalnych i ponadlokalnych, przemysłu, składów i działalności gospodarczej:

- a) zabudowa mieszkaniowa z usługami położona:
 - przy ulicy Lipowej w otoczeniu szpitala,
 - na południe od ul. Lipowej, w sąsiedztwie ogrodów działkowych,
 - między ul. 11-Listopada i „Tartakiem”,
 - tereny niezabudowane i w części zabudowane, otoczone ul.: Słomianą, Lipową, Miłkowskiego, Białostocką,
 - w sąsiedztwie Dubin między ul. Białostocką i torami kolejowymi,
 - w rejonie ulic Dolnej i Oddolnej,
 - między ul. Elektryczną a ogrodami działkowymi,
 - w rejonie ulicy Targowej,
 - tereny niezabudowane między ul. Bielską i torami kolejowymi,
 - rejon ul. Górnej i Gruntowej,
 - osiedle Wrzosowa,
 - osiedle Duboisa, między ul. Kołodzieja i rzeką Leśną,
 - osiedla Nowa i Stara Judzianka,
 - osiedla Poryjewo,
- b) zabudowa przemysłowa i gospodarcza położona:

- tereny niezabudowane i planowane do przekształceń między ul. Białostocką i terenami PKP oraz za torami PKP,
- tereny przy ul. Warszawskiej na wschód od aresztu śledczego.

2) Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru:

- a) przygotowanie do zabudowy terenów posiadających aktualne plany miejscowe w zakresie podziałów geodezyjnych pozyskania do komunalnych zasobów gruntów terenów publicznych, w tym ulic i urządzeń infrastruktury technicznej, stosownie do potrzeb inwestorów i możliwości finansowych miasta oraz wykonanie podstawowej infrastruktury technicznej, wykonanie odwodnień i nawierzchni ulic,
- b) podjęcie prac i sporządzanie planów miejscowych terenów zabudowy mieszkaniowej dla poszczególnych obszarów,
- c) przygotowanie od strony geodezyjno-prawnej terenów zabudowy mieszkaniowej, (scalania, podziały geodezyjne, wykupy),
- d) tworzenie warunków do zabudowy i zagospodarowania terenów przemysłowo-gospodarczych poprzez doposażenie ich w infrastrukturę techniczną i podstawową sieć uliczną,
- e) dopuszczenie na terenach zabudowy mieszkaniowej realizacji przemysłu i zakładów działalności gospodarczej nieuciążliwych dla środowiska,
- f) wyznaczenie terenów na wschód od szpitala na cele obsługi ruchu turystyczno-wypoczynkowego,
- g) nie przeznaczanie na cele inwestycyjne terenów o złych warunkach ekofizjograficznych do zabudowy i położonych na ciągach ekologicznych, w dolinach rzek i cieków wodnych, dotyczy głównie terenów:
 - przy ul. Lipowej, na wschód od ogrodów działkowych,
 - położonych na północ od ul. Poddolnej i zachód od terenów PKP,
 - w części położonych między ul. Bielską i torami PKP,
 - na osiedlu w dolinie rzeki Leśnej.

2.2.2.4 Obszary oznaczone cyfrą 4 - obszary wielofunkcyjne kierunków rozwoju miasta:

1). Obszary obejmują tereny położone między granicą miasta od strony zachodniej miasta, a terenami zabudowanymi i przewidywanymi do zabudowy w planie miejscowym miasta przy ulicach: Dolna, Targowa, Górna i osiedle Wrzosowa.

2). Funkcja terenów:

- a) tereny różnych form mieszkalnictwa,
- b) usług lokalnych i ponadlokalnych,
- c) tereny zabudowy przemysłowo-gospodarczej nieuciążliwej dla środowiska,
- d) tereny rekreacji i wypoczynku,
- e) niezbędnych dla funkcjonowania obszarów urządzeń infrastruktury technicznej.

3). Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów:

- a) uruchamianie przygotowania planistycznego, geodezyjnego i infrastrukturalnego poszczególnych terenów w miarę potrzeb i posiadanych środków,
- b) przy ustalaniu kolejności sporządzania planów miejscowych dla poszczególnych terenów należy kierować się następującymi zasadami:
 - zachowaniem ciągłości struktur przestrzennych,
 - obejmowaniem obszarów w granicach projektowanej siatki ulicznej,
 - rachunkiem ekonomicznym przy realizacji struktur przestrzennych.

2.3 Tereny otwarte miasta stanowią:

2.3.1 Strefa terenów otwartych obejmuje obszary:

- a) sąsiedztwo od strony południowej i wschodniej miasta lasów, będących fragmentami lasów Puszczy Białowieskiej stanowiącej wielkoprzestrzenny element systemu przyrodniczego o znaczeniu europejskim i funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, naukowo-dydaktycznej, turystyczno-rekreacyjnej i gospodarczej. Są to lasy wchodzące w skład obszaru chronionego krajobrazu „Puszcza Białowieska”, która włączona została do europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 jako obszar specjalnej ochrony OSO z Dyrektywy ptasiej i specjalny obszar ochrony SOO z Dyrektywy siedliskowej,
- b) sąsiedztwo rezerwatu krajobrazowego im. prof. Wł. Szafera,
- c) obszar w południowo-zachodniej części miasta znacznej koncentracji użytków ekologicznych o korzystnych warunkach bytowania dzikiego ptactwa, postulowany do objęcia ochroną,
- d) rzek ich dopływów i dolin rzecznych ,
- e) parków, ogrodów działkowych i cmentarzy,
- f) lasów,
- g) upraw ogrodniczych, sadowniczych i polowych.

2.3.2. Cele polityki przestrzennej w tej strefie to:

- a) ochrona wartości przyrodniczych terenów otwartych i warunków funkcjonowania ich systemów ekologicznych, w tym w szczególności objętych ochroną prawną,
- b) racjonalne wykorzystanie terenów otwartych dla potrzeb rekreacji, turystyki i rolnictwa,
- c) minimalizowanie kolizji przebiegu istniejących i projektowanych ciągów infrastruktury technicznej i komunikacji z wartościami ekologicznymi.

2.3.3 Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów strefy:

- a) ochrona wartości przyrodniczych terenów otwartych i warunków funkcjonowania systemów ekologicznych, w tym w szczególności obszarów objętych ochroną prawną,
- b) ograniczenie zabudowy w dolinie rzeki Leśnej Prawej i jej dopływów,
- c) racjonalne wykorzystanie terenów otwartych dla potrzeb sportu, rekreacji, turystyki i rolnictwa,
- d) ochrona przed zainwestowaniem, zakaz zabudowywania ciągów ekologicznych,
- e) minimalizowanie kolizji wartości ekologicznych z przebiegiem istniejących i projektowanych ponadlokalnych ciągów infrastruktury technicznej i komunikacji.

3. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY.

3.1 Kierunki i zadania rozwoju ekonomicznego

3.1.1 Kierunki rozwoju przemysłu, budownictwa i transportu

- 1) Rozwój odbywać się będzie na bazie istniejącego majątku trwałego – lokalnych surowców leśnych i rolniczych.
- 2) Racjonalne wykorzystanie istniejącego majątku trwałego a w tym niezagospodarowanych obiektów oraz terenów z wykorzystaniem pod działalność produkcyjno-usługową.
- 3) Główne zadania to:
 - a) tworzenie warunków do utrzymania i rozwoju istniejących zakładów,
 - b) utrzymanie po przeanalizowaniu ich zasadności, rezerw terenowych wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
 - c) wyznaczanie w miarę zgłaszanych potrzeb nowych terenów lokalizacji zakładów produkcyjnych, produkcyjno-usługowych i innych, w trybie obowiązujących przepisów,
 - d) restrukturyzacja zakładów przemysłowych w dostosowaniu do możliwości surowcowych i wymogów ochrony środowiska,
 - e) podjęcie działań w kierunku tworzenia specjalnej strefy ekonomicznej.
- 4) Wykorzystanie lokalnych surowców:
 - a). wykorzystanie surowców leśnych do rozwoju zakładów przeróbki i produkcji wyrobów z drewna, a także przetwórstwa runa leśnego uzależnione będzie od regulacji prawnych przyszłego statusu ochronnego Puszczy Białowieskiej,
 - b). bardziej efektywne wykorzystanie surowców rolniczych z obszaru powiatu hajnowskiego, stanowiącego znaczną bazę dla przetwórstwa rolno-spożywczego.
- 5) Dalszy rozwój zakładów produkcyjnych przetwórczych wymagać będzie tworzenia warunków do utrzymania istniejących i powstawania nowych obiektów poprzez:
 - a) podejmowanie starań osiągnięcia kompromisu pomiędzy podnoszeniem statusu ochrony Puszczy Białowieskiej, a utrzymaniem funkcji produkcyjnej lasów; w przypadku niemożliwości osiągnięcia tego kompromisu powstanie konieczność zmiany struktury branżowej znacznej części zakładów przemysłu drzewnego, przy wykorzystaniu istniejącego majątku produkcyjnego,
 - b) zabezpieczenie terenów lokalizacji nowych zakładów produkcyjnych w planach miejscowych,
 - c) rozwój urządzeń infrastruktury technicznej.

3.1.2 Rozwój urządzeń turystyki

- 1) Walory środowiska przyrodniczego, wynikające z sąsiedztwa kompleksu leśnego Puszczy Białowieskiej, stwarzają szczególne możliwości rozwoju turystyki krajowej i międzynarodowej. Hajnówka może stanowić centrum informacji turystycznej w rejonie Puszczy Białowieskiej oraz stanowić bazę zapleczoową dla wypoczywających.

2) Kierunkami działań będzie tworzenie warunków do utrzymania istniejącej bazy turystycznej (noclegowej i gastronomicznej) oraz realizacji nowej.

3) Główne zadania w zakresie urządzeń turystyki to:

- a) podnoszenie standardu istniejącej bazy noclegowej,
- b) budowa nowej bazy turystycznej, obiektów i urządzeń noclegowych, gastronomicznych, infrastruktury technicznej oraz organizacja informacji turystycznej,
- c) wyznaczanie terenów lokalizacji urządzeń noclegowo-gastronomicznych wraz z obiektami towarzyszącymi.

3.2 Kierunki i zadania rozwoju infrastruktury społecznej i obszarów dla tych potrzeb

3.2.1 Tendencje demograficzne

1) Biorąc pod uwagę zmniejszającą się w ostatnich latach dynamikę rozwojową ludności miasta, prognozuje się w **2015r.** – liczbę ludności w wysokości **ok.23 000 osób.**

2) W strukturze ludności należy oczekiwać:

- a) spadku udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym,
- b) wzrostu udziału ludności w wieku produkcyjnym,
- c) wzrostu udziału ludności w wieku poprodukcyjnym.

3) Utrzymujący się w Hajnówce wysoki odsetek ludności w wieku produkcyjnym wymagać będzie zabezpieczenia miejsc pracy.

3.2.2 Kierunki przekształceń i rozwoju mieszkalnictwa

1) Zakładany w przyszłości wzrost ludności miasta spowoduje konieczność zwiększenia zasobów mieszkaniowych. **Nie przewiduje** się osiągnięcie w okresie perspektywicznym wskaźnika europejskiego nasycenia w mieszkania na poziomie 400 mieszkań na 1000 ludności. Biorąc pod uwagę dotychczasowe warunki mieszkaniowe oraz poziom realizacji budownictwa mieszkaniowego **wielorodzinnego** z ostatnich **5 lat (około 30 mieszkań w ciągu pięciu lat)**, będzie to zadanie trudne do realizacji.

2) Kierunkiem działań będzie: podniesienie standardu istniejącej zabudowy mieszkaniowej poprzez jej modernizację, wyposażenie w urządzenia i instalacje techniczne, wymianę budynków w złym stanie technicznym oraz tworzenie warunków do realizacji nowego budownictwa mieszkaniowego.

3) Główne zadania w zakresie mieszkalnictwa to:

- a) realizacja zabudowy mieszkaniowej na terenach wyznaczonych na ten cel w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- b) utrzymanie, modernizacja, wymiana istniejącej zabudowy oraz uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej w wolnych przestrzeniach między istniejącą zabudową w stosunku do obiektów o charakterze zabytkowym wymagane jest zaopiniowanie przez Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- c) rozwój systemów infrastruktury technicznej: wodno-kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowniczej i telekomunikacyjnej, podnoszącej standard mieszkań,
- d) wyznaczanie w miarę wystąpienia potrzeb, nowych terenów budownictwa mieszkaniowego.

3.2.3 Kierunki przekształceń i rozwoju usług:

1) Obsługę ludności na poziomie ponadpodstawowym zabezpieczać będą obiekty i urządzenia w zakresie: szkolnictwa średniego, lecznictwa zamkniętego, kultury, sportu, specjalistycznego handlu, administracji, obsługi finansowej i innych.

2) Główne zadania w zakresie usług ponadpodstawowych to:

- a) Utrzymanie, modernizacja i rozbudowa następujących obiektów:
 - Szkół średnich: Liceum Ogólnokształcącego, Liceum Ogólnokształcącego z Białoruskim Językiem Nauczania, Zespół Szkół Zawodowych, Zespół Szkół Zakładu Doskonalenia Zawodowego,
 - Szpitala (SPZOZ),
 - Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego,
 - Obiektów kultury: Hajnowskiego Domu Kultury, Muzeum i Ośrodka Kultury Białoruskiej, Biblioteki Publicznej,
 - Urządzeń sportowych Ośrodka Sportu i Rekreacji,
 - Obiektów noclegowych,
 - Banków,
 - Instytucji ubezpieczeniowych.
- b) Tworzenie warunków do realizacji nowych obiektów.

3) Obsługa ludności w zakresie podstawowych usług komunalnych: oświaty, zdrowia, kultury, sportu oraz innych usług będzie sukcesywnie wzrastać ilościowo, w miarę wzrostu liczby ludności. Istniejące obiekty wymagać będą, utrzymania w dobrym stanie technicznym oraz podnoszenia jakości ich wyposażenia.

4) Główne zadania w zakresie usług podstawowych komunalnych to :

- a) Zabezpieczenie w budżetach gminy miejskiej oraz budżecie starostwa powiatowego odpowiednich środków finansowych na utrzymanie, modernizację, rozbudowę bądź budowę obiektów obsługi ludności:
 - szkół podstawowych.,
 - szkół gimnazjalnych,
 - przedszkoli,
 - żłobka,
 - boisk sportowych i sal gimnastycznych przyszkolnych,
 - punktów bibliotecznych;
- b) Tworzenie warunków do rozwoju nowych urządzeń usługowych poprzez zabezpieczenie odpowiednich terenów.

5) Pozostałe obiekty i urządzenia usługowe

Zakłada się utrzymanie istniejących obiektów i urządzeń oraz podniesienie standardu świadczonych usług. Przewiduje się także rozwój innych obiektów i urządzeń usługowych w zależności od zapotrzebowania.

6) Główne zadania to:

- a) Tworzenie warunków do utrzymania, modernizacji, rozbudowy istniejących obiektów i urządzeń :
 - urzędów pocztowych,
 - biur obsługi turystyki,
 - domów handlowych, sklepów,

- obiektów i punktów gastronomicznych,
- urządzeń obsługi ludności,
- obiektów sakralnych,
- ogrodów działkowych,
- cmentarzy;
- a) Tworzenie warunków do rozwoju nowych obiektów i urządzeń usługowych z zakresu:
 - obsługi turystyki,
 - handlu, gastronomii, rzemiosła,
 - innych urządzeń usługowych wynikających z aktualnego zapotrzebowania oraz napływających ofert.

3.2.4 Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- a) Przyjmuje się w zagospodarowaniu terenów następujące wskaźniki zabudowy:

Tabela 1.

Lp.	Rodzaj zabudowy	Minimalna wielkość działki budowlanej	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	Maksymalny udział powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej
1.	Mieszkaniowa jednorodzinna <ul style="list-style-type: none"> - wolnostojąca - bliźniacza 	800m ² 2 x 600m ²	50% 50%	25% 25%
2.	Zagrodowa	1500m ²	60%	30%
3.	Rekreacji indywidualnej	1000m ²	70%	15%

Maksymalna wysokość zabudowy dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych – 3 kondygnacje z trzecią kondygnacją w poddaszu użytkowym, przykrytą dachem dwuspadowym lub wielopołaciowym, o kątach nachylenia połaci dachowych do przekroju poziomego budynku w przedziale 25° - 45°.

3.3 Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy

Obszarami wyłączonymi z zabudowy w są: tereny zalewowe i występowania torfów oraz obszar chronionego krajobrazu Puszczy Białowieskiej i użytki ekologiczne.

4. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY ORAZ KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

System przyrodniczy miasta ma ściśle powiązania z systemem przyrodniczym powiatu Hajnówka i województwa podlaskiego.

- 1) Ekosystem przyrodniczy o znaczeniu lokalnym doliny rzeki Leśnej ma powiązania z ekosystemem przyrodniczym o znaczeniu ponadregionalnym rzeki Bug.
- 2) Istniejące lasy położone na terenie miasta są bezpośrednio połączone z Puszcą Białowieską, stanowiącą ekosystem przyrodniczy o znaczeniu ponadregionalnym i podobnie jak dolina rzeki Bug jest objęta europejską siecią ekologiczną NATURA 2000. System przyrodniczy miasta Hajnówki poprzez lasy Puszczy Białowieskiej jest również powiązany z ekosystemem przyrodniczym o znaczeniu ponadregionalnym rzeki Narwi i zbiornika wodnego Siemianówka.

Analizując w/w powiązania przyrodnicze można stwierdzić, iż lokalny system przyrodniczy miasta Hajnówki jest ściśle wpisany w system przyrodniczy województwa o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym. Istniejące ciągi ekologiczne łączą trzy elementy systemu przyrodniczego województwa o znaczeniu ponadregionalnym tj.: Puszcę Białowieską, Dolinę Narwi i Dolinę Bugu oraz stanowią korytarze migracyjne pozwalające na przemieszczanie się drobnej zwierzyny, ptaków, płazów itp.

W strukturze miasta istotną rolę odgrywają jego przyrodnicze struktury funkcjonalno-przestrzenne rozumiane jako obszary o wspólnych cechach przyrodniczych i podobnym funkcjonowaniu. Obszary te tworzą tzw. system przyrodniczy miasta.

Do głównych obszarów (struktur) systemu przyrodniczego miasta Hajnówki należą:

- 1) Doliny rzek, a w tym :
 - a) dolina rzeki Leśnej jako element przestrzenny tworzący układ powiązań przyrodniczych o znaczeniu lokalnym oraz funkcjach : ekologicznej, krajobrazowej i gospodarczej,
 - b) doliny mniejszych cieków wodnych jako elementy drobno-przestrzenne systemu przyrodniczego miasta o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznej, krajobrazowej i gospodarczej.
- 2) Kompleksy leśne:
 - a) Lasy położone we wschodniej części opracowania, będące fragmentami lasów Puszczy Białowieskiej, stanowiącej wieloprzestrzenny element systemu przyrodniczego o znaczeniu europejskim i funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, naukowo-dydaktycznej, turystyczno-rekreacyjnej i gospodarczej. Są to lasy wchodzące w skład obszaru chronionego krajobrazu „Puszcza Białowieska”, która włączona została do europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 jako obszar specjalnej ochrony OSO z Dyrektywy ptasiej i specjalny obszar ochrony SOO z Dyrektywy siedliskowej.
 - b) wszystkie pozostałe kompleksy leśne jako elementy drobno przestrzenne systemu przyrodniczego o znaczeniu lokalnym miasta i funkcjach: ekologicznych, gospodarczych, krajobrazowych i rekreacyjnych. W większości lasy te w powiązaniu z ciągami ekologicznymi systemu dolin rzecznych zachowują układ ciągłości przestrzennej systemu.
- 3) Parki, skwery, zieleń osiedlowa i uliczna, ogrodów działkowych i przydomowych, cmentarna i tereny urządzeń z zielenią towarzyszącą są elementami uzupełniającymi system przyrodniczy miasta o znaczeniu lokalnym.

Ponadto elementem wspomagającym i współdziałającym w zakresie funkcjonowania systemu przyrodniczego miasta są tereny upraw polowych.

Wszystkie pozostałe obszary tj. wysoczyzna morenowa i taras nad zalewowy stanowią tereny o potencjalnych warunkach abiotycznych i biotycznych (agrocenozy, ogrody warzywne, sady) do rozwoju różnych form zabudowy. Są to zarazem obszary intensywnego zainwestowania miejskiego oraz obszary o podstawowych wartościach rolniczej przestrzeni produkcyjnej stwarzające odpowiednie warunki do rozwoju określonych form gospodarki żywnościowej.

Szczegółowa charakterystyka i znaczenie w/w terenów (elementów) została omówiona w punkcie 2 „Opracowania ekofizjograficznego na potrzeby projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru miasta Hajnówki” (grudzień 2004). Podstawą wydzielenia powyższych obszarów jako struktur systemu przyrodniczego miasta stanowiło kryterium geomorfologiczne i użytkowe terenu.

Zakłada się zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego miasta Hajnówki - ochronę i wzbogacanie walorów ekologicznych i wartości użytkowych oraz ich racjonalne wykorzystanie w rozwoju przestrzennym miasta przy zapewnieniu sprawnego funkcjonowania całego systemu przyrodniczego w powiązaniu z systemem przyrodniczym gminy Hajnówka i województwa podlaskiego.

4.1. Sieć dolin rzecznych

- 1) Dolina rzeki Leśnej i innych dolin mniejszych cieków wodnych oraz obniżen terenowych - elementy drobno-przestrzenne systemu przyrodniczego stanowiące ciągi powiązań przyrodniczych o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, krajobrazowych i gospodarczych.
- 2) Podstawowe kierunki zagospodarowania tych obszarów to:
 - a) zachowanie funkcji i walorów środowiska ekologicznego na terenie miasta w powiązaniu z całością doliny rz. Leśnej jako ważnego elementu południowej części Puszczy Białowieskiej, objętej w znacznej swej części leśnego przebiegu formą użytku ekologicznego,
 - b) ochrona przed zainwestowaniem i degradacją sanitarną.
- 3) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie uwzględniania w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w szczególności :
 - a) pozostawienia dolin jako korytarzy ekologicznych w formie terenów otwartych z zachowaniem trwałych użytków zielonych bez możliwości przekształcania ich w grunty orne z dopuszczeniem w zależności od potrzeb realizacji zieleni urządzonej oraz zbiorników małej retencji wodnej z możliwością rekreacyjnego ich wykorzystania,
 - b) ustalenia zakazów:
 - odprowadzania ścieków sanitarnych (nie oczyszczonych i oczyszczonych) w ilości, która nie pozwala na utrzymanie odpowiedniej (planowanej) klasy czystości wód poszczególnych odbiorników, a w szczególności rz. Leśnej, co głównie wpływa na degradację jej wód (i nie tylko) poza granicami miasta - na terenie Puszczy Białowieskiej,
 - realizacji obiektów kubaturowych oraz zbiorników i rurociągów do magazynowania i transportu olejów i smarów,
 - zakładania i budowy stacji paliw oraz lokalizacji wysypisk odpadów stałych.

4.2. Lasy

- 1) Kompleksy leśne koncentrują się głównie na obrzeżach wschodniej i południowej części miasta. Są to:
 - a) niewielkie fragmenty lasów Puszczy Białowieskiej będącej wieloprzestrzennym elementem ekosystemu przyrodniczego wchodzącym w skład Krajowego Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (E.S.O.CH) o znaczeniu europejskim pełniącym funkcje: ekologiczną, bioklimatyczną, krajobrazową, naukowo-dydaktyczną, turystyczną i gospodarczą.
 - b) Lasy Puszczy Białowieskiej bezpośrednio przylegające do granic administracyjnych miasta Hajnówki posiadają status ochronny obszaru chronionego krajobrazu a ponadto podlegają ochronie i zagospodarowaniu leśnemu w sposób specjalny jako wzorcowy Leśny Kompleks Promocyjny (L.K.P.).
 - c) pozostałe kompleksy leśne (głównie prywatne) występujące na obszarze gminy to elementy drobno przestrzenne systemu przyrodniczego gminy o znaczeniu lokalnym, które w powiązaniu z ciągami (korytarzami ekologicznymi ekosystemu dolin rzecznych zachowują ciągłość układu przestrzennego pełniąc funkcje ekologiczne, krajobrazowe i gospodarcze.
 - d) Lasy stanowią potencjalne obszary rozwoju związanego z w/w funkcjami.
- 2) Podstawowe kierunki zagospodarowania obszarów leśnych to:
 - a) ochrona walorów przyrodniczych i użytkowych,
 - c) utrzymanie trwałości i ciągłości przestrzennej funkcjonowania systemu ekologicznego miasta, gminy i powiatu oraz racjonalne wykorzystanie dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjno – wypoczynkowych.
- 3) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie, w szczególności:
 - a) zachowania lasów jako elementów krajobrazu naturalnego;
 - b) respektowania ustaleń dotyczących zasad ochrony i zagospodarowania obszaru chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska” zawartych w rozporządzeniu Nr 4/98 Wojewody Białostockiego z dnia 20 maja 1998 r.;
 - c) uwzględniania w planach urządzania lasu oraz w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego zasad postępowania ochronnego i hodowlanego określonych w załączniku do decyzji Nr 23 Ministra OSZNiL z dnia 8 listopada 1994r. w sprawie uznania lasów Puszczy Białowieskiej za wzorcowy Leśny Kompleks Promocyjny (L.K.P.);
 - d) prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z ustaleniami planów urządzania lasów uwzględniających zasadę powszechnej ochrony trwałości utrzymania całości użytkowania oraz dostosowania do ustalonych w planie funkcji i form użytkowania niezależnie od struktury własnościowej lasów;
 - e) udostępniania i częściowego przystosowywania kompleksów leśnych dla potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych;
 - f) wprowadzania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zakazów i ograniczeń dotyczących głównie:
 - zmniejszania powierzchni lasów i ich niszczenia,
 - zabudowy z wyjątkiem urządzeń integralnie związanych z ich funkcją,
 - realizacji przebiegu urządzeń liniowych (linii elektroenergetycznych, gazociągów, ropociągów, kolektorów sanitarnych itp.) wymagających znacznej przecinki drzew,
 - wykonywania melioracji trwale naruszających układ stosunków wodnych w

dolinach rzecznych na obszarach leśnych i prac ziemnych naruszających w istotny sposób rzeźbę terenu,

- lokalizacji składowisk odpadów przemysłowych i komunalnych.
- g) przestrzegania ustaleń ustawy nr 79 z dnia 26.03.1982 r., na mocy której lasy położone w granicach administracyjnych miasta podlegają ochronie prawnej.

4.3. Zieleń urządzona

- 1) Parki, skwery, zieleń uliczna (drogowa), ogrodów działkowych, przydomowych, przykościelna., cmentarna, tereny urządzeń z zielenią towarzyszącą itp. są elementami uzupełniającymi system przyrodniczy miasta o znaczeniu lokalnym.
- 2) Podstawowy kierunek zagospodarowania zieleni urządzonej to ochrona jej powierzchni i form zagospodarowania przed likwidacją z wyjątkiem szczególnych przypadków realizacji bardzo ważnych elementów komunikacyjnych lub infrastrukturalnych.
- 3) Realizacja ochrony zieleni urządzonej wymagać będzie w szczególności:
 - a) zakazu przeznaczania tych terenów na inne cele w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów,
 - b) doboru odpowiednich do warunków siedliskowych i układów przestrzennych gatunków zieleni,
 - c) zachowania funkcji zieleni cmentarnej i parków łącznie z ich układem przestrzennym, fizjograficznym i przyrodniczym,
 - d) przestrzegania wymogów konserwatorskich w użytkowaniu i zagospodarowywaniu obiektów stanowiących przedmiot ochrony konserwatorskiej.

4.4 Obiekty i obszary prawnie chronione - szczególne formy ochrony przyrody

- 1) Na terenie miasta Hajnówki obszarami i obiektami prawnie chronionymi są:
 - a) fragmenty obszaru chronionego krajobrazu „Puszcza Białowieska” (przebieg zachodniej granicy obszaru chronionego krajobrazu Puszczy Białowieskiej w zdecydowanej większości pokrywa się z administracyjną granicą m. Hajnówki),
 - b) pomniki przyrody - drzewa i grupy drzew w ilości 61 szt.
 - c) użytki ekologiczne obejmujące 7 wydzielonych obszarów stanowiących ekosystemy bagienne o łącznej powierzchni 22,6 ha,
 - d) nadmienia się, iż m. Hajnówka w swojej południowej części graniczy również z Rezerwatem Krajobrazowym im. Prof. W. Szafera.
- 2) Podstawowy kierunek zagospodarowania w/w obiektów i obszarów to :
 - a) ochrona przed likwidacją i degradacją z jednoczesnym dopuszczeniem możliwości kształtowania zarówno pod względem jakościowym jak i przestrzennym.
- 3) Realizacja w/w kierunków zagospodarowania wymagać będzie w szczególności:
 - a) podniesienia rangi ochronnej Puszczy Białowieskiej,
 - b) obejmowanie ochroną innych obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczych tworząc także nowe formy ochrony przewidziane ustawą o ochronie przyrody, z obowiązkiem wprowadzania ich do planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego,
 - c) zakaz likwidacji pomników przyrody stanowiących elementy ochrony indywidu-

- alnej w systemie przyrodniczym miasta,
- d) na terenach użytków ekologicznych bezwzględne przestrzeganie zakazu:
 - zanieczyszczania różnego rodzaju odpadami,
 - zmiany stosunków wodnych,
 - niszczenia roślinności.
- e) zawarcia porozumienia władz samorządowych miasta z Ministrem OŚZNiL ustalającym zakres udostępnienia mieszkańcom miasta (i nie tylko najbliższych terenów objętych projektem Białowieskiego Parku Narodowego (turystyka, wypoczynek, zbiór jagód, grzybów itp.).

4.5. Kierunki i zadania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

- 1) Kierunki ochrony wód powierzchniowych i podziemnych to :
 - a) uzyskanie i utrzymanie II klasy czystości wód rzeki Leśnej Prawej w granicach zainwestowania miejskiego a na odcinku poniżej O.S.M. - III klasa czystości wód. Pozostałe ciekі wodne występujące w granicach miasta - II klasy czystości.
 - b) zachowanie nienaruszalnego przepływu biologicznego (Qn) rzeki Leśnej Prawej (w przekroju granica Państwa Qn rzeki Leśnej wynosi 0,26 m³/sek.),
 - c) podjęcie działań zmierzających do poprawy niekorzystnego bilansu wodnego obszaru miasta,
 - d) ochrona wód gruntowych przed zanieczyszczeniami sanitarnymi i przemysłowymi,
- 2) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie, w szczególności :
 - a) zakazu odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu ścieków sanitarnych i przemysłowych zarówno oczyszczonych jak i nie oczyszczonych w wielkościach, które nie zapewniają utrzymania obowiązującej klasy czystości tych wód,
 - b) ochrony sanitarnej ujęć wód dla celów komunalnych i przemysłowych zgodnie z ustaleniami obowiązujących stref ochronnych - bezpośredniej oraz pośredniej wewnętrznej i zewnętrznej,

4.6. Kierunki ochrony sanitarnej powietrza atmosferycznego

- 1) Kierunki ochrony powietrza atmosferycznego to:
 - a) przeciwdziałanie wzrostowi zanieczyszczeń powietrza głównie produktami pochodzącymi z procesów energetycznych, przemysłowych oraz komunikacji (zwłaszcza pyłów zawieszonych, dwutlenku siarki, azotu oraz ołowiu),
 - b) poprawa warunków życia zamieszkałych na terenach będących w zasięgu oddziaływania zanieczyszczeń lub w jednostkach osadniczych o dużej koncentracji lokalnych źródeł ciepła.
- 2) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności :
 - a) obowiązku stałego monitoringu atmosfery jako podstawy ustalenia lokalnych, jednostkowych norm emisji zanieczyszczeń lub ich likwidacji w formie wydawanych decyzji organów kompetentnych ds. ochrony środowiska,
 - b) wydawania nakazów instalowania urządzeń do redukcji zanieczyszczeń oraz zmian profilu i technologii produkcji w obiektach stanowiących główne źródła zanieczyszczeń (które nie rokuja zmniejszenia emisji pyłów i gazów),
 - c) stosowania w ciepłownictwie paliw o mniejszej uciążliwości dla środowiska (np. gazu ziemnego i oleju opałowego),
 - d) utrzymania zasady, że ponadnormatywna uciążliwość sanitarna zakładów powinna mieścić się w granicach własnych działek,
 - e) utrzymania dobrego stanu ulic i dróg kołowych łącznie z zachowaniem płynności ruchu na tych drogach, szczególnie w obrębie zainwestowania miejskiego,

- f) przestrzegania dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra OŚNiL z dnia 28 kwietnia 1998 r. stanowiącym „listę substancji zanieczyszczających, dopuszczalne wartości stężeń tych substancji w powietrzu oraz czas ich obowiązywania” głównie wymienionych w L.p. 1-25 i ozon.

4.7. Kierunek ochrony ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami

1) Kierunek ochrony w w/w zakresie to: minimalizacja poziomu hałasu i wibracji głównie w obszarach stałego pobytu ludzi i rekreacji.

2) Realizacja w/w kierunku wymagać będzie, w szczególności :

- a) eliminacji z obszarów zamieszkałych źródeł hałasu o ponadnormatywnym natężeniu (zabezpieczenia techniczne lub zmiana technologii i urządzeń),
- a) przestrzegania w planach miejscowych i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania zasady, iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne natężenia nie mogą, sięgać poza obręb działki, na której są wytwarzane,
- b) określania zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy mieszkaniowej w stosunku do dróg i ulic o znacznej uciążliwości akustycznej, a w szczególności do dróg o numerach 689, 685 i 691 oraz w stosunku do linii kolejowej Cisówka - Hajnówka - Siedlce, stanowiącej szlak kolejowy przewozu TSP zaliczony przez WiOS do potencjalnych źródeł nadzwyczajnego zagrożenia środowiska (NZS),
- c) uwzględniania w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego miasta oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu norm dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych w tabeli 1 i 2 stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998 r. (Dz. U. Nr 66, poz. 436). W świetle ustaleń powyższego rozporządzenia w odniesieniu do występującego rodzaju zainwestowania na terenie miasta Hajnówki powinny obowiązywać dopuszczalne poziomy hałasu zawarte w poniższej tabeli.

Tabela nr 2

Lp	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB					
		drogi lub linie kolejowe		pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu		linie elektroenergetyczne	
		pora dnia – przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	pora nocy – p.cz. odniesienia równy 8 godzinom	p.pcz. odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godz. dnia	p.pcz. odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godz. nocy	p.pcz. odniesienia równy 16 godzinom	p.pcz. odniesienia równy 8 godzinom
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
-	- t. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - t. ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży - t. domów opieki i szpitali	55	45	45	40	50	45
						45	40
-	- teren zabudowy mieszkaniowej: 1) wielorodzinnej 2) jednorodzinnej 3) zagrodowej	60	50	50	40	50	45

4.8 Kierunki i zadania w zakresie ochrony ludzi i środowiska przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym

1) Kierunek ochrony w w/w zakresie to: zmniejszanie do minimum oddziaływania szkodliwego promieniowania niejonizującego na ludzi i środowisko przyrodnicze.

2) Realizacja w/w kierunku wymagać będzie w szczególności :

- a) zapobiegania zagrożeniom poprzez zachowanie w planach miejscowych odpowiednich stref ochronnych od linii napowietrznych WN w stosunku do zabudowy ze stałym pobylem ludzi,
 - dla linii WN 110 kV - min. 14,5 m od skrajnego przewodu linii, a zalecana odległość od osi linii - 40 m,
- b) ustalenia w planach miejscowych zakazu realizacji wszelkich stałych obiektów kubaturowych w obrębie strefy ochronnej od linii napowietrznej WN 110 kV.
- c) ustalania przebiegu nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych WN z zachowaniem wymogów ochrony ludzi i walorów środowiska - na obszarach zabudowy mieszkaniowej oraz na obszarach występowania przedszkoli, żłobków, internatów i innych podobnych, składowa elektryczna elektromagnetycznego promieniowania nie jonizującego o częstotliwości 50 Hz nie może przekraczać wartości 1 kV/m,
- d) dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania nie jonizującego określa załącznik do rozporządzenia Ministra OŚZNiL z dnia 11 sierpnia 1998 r. (Dz. U. Nr 107, poz. 676). Dopuszczalne poziomy określone w załączniku do w/w rozporządzenia nie stosuje się w miejscach niedostępnych dla ludzi.

4.9 Kierunki i zadania w zakresie ochrony powierzchni ziemi.

1) Kierunki ochrony powierzchni ziemi i racjonalnego wykorzystania jej walorów użytkowych w rozwoju miasta to:

- a) ochrona powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniami (odpadami) stałymi i płynnymi,
- b) racjonalne przeznaczenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na cele nierolnicze,
- c) ochrona powierzchni ziemi przed powierzchnią eksploatacją surowców mineralnych.

2) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie, w szczególności :

- a) budowy nowego wysypiska odpadów stałych lub „spalarni” o wysokich parametrach unieszkodliwiania toksyczności tych odpadów, być może wspólnej dla zespołu najbliższych gmin (problem nurtujący wiele gmin puszczańskich),
- b) zakończenia eksploatacji dotychczasowego komunalnego wysypiska śmieci zlokalizowanego na gruntach Poryjewa oraz przyspieszenie jego rekultywacji o kierunku leśnym,
- c) unieszkodliwiania nieczystości płynnych (ścieków) z obszarów części miasta nie posiadających i nie przewidzianych do objęcia scentralizowanym systemem kanalizacji poprzez ich gromadzenie w lokalnych szczelnych zbiornikach, a następnie wywożenie do punktu zlewnego na oczyszczalni komunalnej w Hajnówce,
- d) zachowania generalnego układu dotychczasowej struktury przestrzennej gruntów rolnych i leśnych z możliwością ekologicznego jej wzbogacania (zadrzewienia, zalesienia, użytki ekologiczne itp.),

- e) utrzymania wartościowych intensywnie użytkowanych gruntów rolnych jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej z ew. zachowaniem dotychczasowych form użytkowania i kierunków produkcji przy jednoczesnym prowadzeniu działań inspirujących na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego oraz sadownictwa i ogrodnictwa,
- f) przyjmowania w planach miejscowych zwartych kompleksów gleb chronionych (od III a do IV b) jako ogranicznika rozwoju budownictwa pozarolniczego z uwzględnieniem ustawowych przepisów w tym zakresie,
- g) racjonalnej eksploatacji surowców mineralnych z zachowaniem wymogów określonych w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. nr 27, poz. 96, z późn.zm.). Zaleca się wyłączenie obszaru miasta z eksploatacji surowców mineralnych.
- h) rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych głównie o kierunku leśnym.

5. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.

5.1 Obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Na terenie miasta Hajnówka znajdują się następujące zabytki wpisane do rejestru zabytków oznaczone na planie:

- 1) **kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego i Św. Stanisława Biskupa – dec. Nr KL.WKZ-5340/1/88 z dn. 1.02.1998 r., nr rej. 692.**

5.2 Obiekty o wartościach kulturowych.

Obejmuje się ochroną następujące zabytki o wartościach kulturowych znajdujące się na terenie miasta, nie wpisane do rejestru zabytków, ujęte w gminnej ewidencji zabytków, oznaczone na planie:

5.2.1 Obiekty budowlane:

ul. 3 Maja:

- 1. dom drewn. nr 41, pocz. XX w.
- 2. dom drewn. nr 41 a, l. 30 XX w.
- 3. dom drewn. nr 48 ob. Szkoła Podst., 1934-35, remont.

ul. Pilsudskiego:

- 1. „Łaźnia”, ob. własność Gminy Miejskiej, nr 2, 1937 r.
- 2. Dom Leśnika, nr 7, drewn. 1935 r., remontowany
- 3. dom drewn., nr 42, pocz. XX w.

ul. ks.I.Wierobieja:

- 1. dom nr 7, drewn. pocz. XX w.
- 2. dom nr 8, drewn. lata 30-te XX w.
- 3. dom nr 10, drewn. pocz. XX w.
- 4. dom nr 12, drewn. pocz. XX w.
- 5. dom nr 14, drewn. 4 ćw. XIX w., remontowany

6. dom nr 15a, drewn. pocz. XX w.
7. dom nr 22, drewn. pocz. XX w.
8. dom nr 26, drewn.-szach. pocz. XX w.

ul. Kosidlów:

1. dom nr 1, drewn. 4 ćw.. XIX w., remontowany
2. dom nr 3, drewn. k. XIX w.
3. dom nr 4, drewn. k. XIX w.
4. dom nr 5/1, drewn. pocz. XX w., rozbud.
5. dom nr 9, drewn. k. XIX w. remontowany
6. dom nr 12, drewn. pocz. XX w.
7. dom nr 15, drewn. pocz. XX w.

ul. Lipowa:

1. dom nr 1, d. Kuźnia, ob. warsztat z cz. Mieszkalną, mur., 1938 r.
2. dom nr 18, drewn., kon. XIX w.

ul. Piaski:

1. dom nr 1, drewn., lata 30-te XX w.
2. dom nr 3, drewn., lata 30-te XX w.

ul. Batorego:

1. dom nr 26, drewn., lata 30-te XX w.
2. dom nr 36, drewn., lata 20-te XX w.
3. dom nr 38, drewn., pocz. XX w.
4. dom nr 40, drewn., pocz. XX w.

Osiedle robotnicze Hajnowskich Zakładów Przemysłu Drzewnego, budynki drewn. 1934 r.

- a) 4 domy – ul. Piłsudskiego 19, 21; 23, 25; 27, 29; 31, 33
ul. Kraszewskiego 1, 3; 5, 7; 9, 11; 13, 15
- b) 3 domy – ul. Kraszewskiego 2, 4; 6, 8; 10, 12
ul. Prusa 1, 3; 5, 7; 9, 11
- c) 4 domy - ul. Prusa 2, 4; 6, 8; 10, 12; 14, 16
ul. Sienkiewicza 9, 11; 13, 15; 17, 19; 21, 23
- d) 4 domy - ul. Sienkiewicza 14, 16; 18, 20; 22, 24; 26, 28
ul. Żeromskiego 17, 19; 21, 23; 25, 27; 29, 31
- e) 1 dom - ul. Żeromskiego 2, 4
ul. Reja 14, 16

5.2.2 Cmentarze – ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

- cmentarz prawosławny
- cmentarz przycerkiewny
- cmentarz rzymsko-katolicki
- cmentarz przykościelny
- cmentarz żołnierzy Armii Radzieckiej

5.3 Stanowiska archeologiczne:

Tabela 3

Lp.	Miejscowość	Nr stan. w miejsc.	Nr stan. na obszarze	Nr obszaru AZP	Nr geod. działki	Funkcja	Chronologia
1.	Hajnówka	3		45-91	1142	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka brązu OWR póź.średn.-okr.now. okres nowożytny
2.	Hajnówka	4	1	45-90	150/5	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze późne średniowiecze póź.średn.-okr.now.
3.	Hajnówka	5	2	45-90	150/4	śląd osadnictwa osada	ep.kamienia-ep.brązu XVI-XVII w.
4.	Hajnówka	6	1	46-90	163	osada	okres nowożytny (XVI-XIX w.)
5.	Hajnówka	7	2	46-90	167	śląd osadnictwa osada	póź.średn.-okr.now. okres nowożytny
6.	Hajnówka	8	3	46-90	392/2, 393	śląd osadnictwa	okres nowożytny (XVII-XIX w.)
7.	Hajnówka	9	4	46-90	386, 387	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze, okres nowożytny
8.	Hajnówka	10	5	46-90	382, 383	śląd osadnictwa, śląd osadnictwa	okres nowożytny, okres starożytny
9.	Hajnówka	11	6	46-90	378/1, 378/2, 379/2	śląd osadnictwa, cmentarzysko ze stellami, śląd osadnictwa	ep. kamienia (neolit), średniowiecze – okres nowożytny, okres starożytny
10.	Hajnówka	12	16	46-90	438/2, 439	śląd osadnictwa, śląd osadnictwa	wcz. średniowiecze, póź.średn.-okr.now.
11.	Hajnówka	13	17	46-90	190/1	śląd osadnictwa, śląd osadnictwa	wcz. średniowiecze, okres nowożytny
12.	Hajnówka	14	24	46-90	59	osada	okres nowożytny

5.4 Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

1) Zabytek wymieniony w ustępie 5.1. podlega ochronie prawnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) i wszelkie działania podejmowane przy zabytku wpisanym do rejestru oraz w jego otoczeniu wymagają pozwolenia Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku

2) Zabytki nie wpisane do rejestru zabytków, wymienione w ust. 5.2.1. znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków, są przedmiotem ochrony. Przebudowa, rozbudowa oraz prace remontowe przy tych zabytkach winny być uzgadniane z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Rozbiórka budynku o wartościach kulturowych może być dokonana tylko w uzasadnionych przypadkach (bardzo zły stan zachowania), po uprzednim uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

3) **Ustala się strefy ochrony konserwatorskiej, obejmującej układy przestrzenne n/w części miasta Hajnówka – w zakresie zgodnym z częścią graficzną – rysunkiem studium:**

- a) **układ przestrzenny osiedla „Tartaczno” część 1 (tzw. Czworaków), ograniczony ulicami: Piłsudskiego, Kołłątaja, Żeromskiego i Reja;**
- b) **układ przestrzenny osiedla „Tartaczno” część 2 (tzw. Czworaków), ograniczony ulicami: Piłsudskiego, Białowieską i Armii Krajowej;**
- c) **układ przestrzenny części osiedla „Millenium” oraz części osiedla „Centrum”, ograniczony ulicami: Ks.I.Wierobieja, 3-go Maja, Boczną, Batorego, Piaski, Jagiełły, Kosidłów, część zabudowy ul. Ściegienne-go i ul.Białowieskiej (rejon kościoła).**

3.1.) W obrębie ustalonych w/w stref ochrony konserwatorskiej należy:

- a) zachować ukształtowany historycznie układ komunikacyjny i parcelacyjny, a w szczególności przebieg dróg w obecnych liniach rozgraniczających i zabudowy,
- b) nowe elementy układu przestrzennego należy dostosować do historycznej kompozycji i dyspozycji funkcjonalno – przestrzennej układu oraz jego poszczególnych elementów,
- c) zachować zbliżoną do historycznej skalę układu, dążyć do zachowania historycznych parametrów wysokościowych,
- d) modernizację istniejących budynków kształtować w nawiązaniu do najlepszych przykładów historycznej zabudowy, uwzględniając jej gabaryty, formy architektoniczne, rozwiązania materiałowe i konstrukcyjne.

4) Na terenach cmentarzy należy:

- a) wyłączyć cmentarze i mogiły historyczne spod wszelkiej działalności inwestycyjnej, nie związanej z ich rewaloryzacją,
- b) prowadzić systematyczne prace porządkowe i pielęgnacyjne zieleni oraz prace remontowo-konserwatorskie zabytkowych nagrobków i krzyży oraz innych elementów małej architektury (ogrodzenia, bramy)
- c) ustanowić zakaz lokalizowania w ich bezpośrednim sąsiedztwie działalności o uciążliwym charakterze oraz obiektów zasłaniających widok na cmentarz, czy też dysharmonizujących przestrzennie i kompozycyjnie z ich elementami.

5) Zasady gospodarowania na obszarze występowania stanowisk archeologicznych:

- a) wszelka działalność inwestycyjna na terenie występowania stanowisk archeologicznych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków, może być prowadzona wyłącznie po uprzednim przeprowadzeniu archeologicznych badań sondażowo-rozpoznawczych, na które należy uzyskać pozwolenie Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- b) wszelka działalność inwestycyjna w bezpośrednim sąsiedztwie (w odl. do 20 m) stanowisk archeologicznych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków, może być prowadzona pod nadzorem archeologicznym, po uprzednim uzyskaniu pozwolenia Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

6.1. Kierunki i zadania rozwoju komunikacji

Miasto Hajnówka obsłużone będzie siecią dróg, liniami kolejowymi i komunikacją autobusową.

6.1.1 Sieć drogowa

6.1.1.1 Drogi wojewódzkie

1) Przebieg dróg wojewódzkich ustalony został w drodze rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustalenia wykazu dróg krajowych i wojewódzkich oraz **zarządzeniem Nr 74 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 2 grudnia 2008r. w sprawie nadania numerów drogom wojewódzkim**. Klasy techniczne dróg wojewódzkich określa zarządzenie nr 10/2002 Dyrektora Podlaskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Białymstoku z dnia 10 kwietnia 2002 r. w sprawie podziału dróg wojewódzkich na klasy techniczne, przy czym drogi wojewódzkie przebiegające przez teren miasta Hajnówka, a mianowicie droga Nr 685 Zabłudów - Narew - Nowosady - Hajnówka – Kleszczele i droga Nr 689 Bielsk Podlaski - Hajnówka - Białowieża - gr. państwa posiadają następujące klasy techniczne:

- a) klasa techniczna G (droga główna) - droga Nr 685 na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową Nr 19 w Zabłudowie do skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 689 (ul. 3-go Maja) w Hajnówce oraz droga Nr 689 na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową Nr 66 w m. Bielsk Podlaski do skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 685 (ul. Piłsudskiego) w Hajnówce;
- b) klasa techniczna Z (droga zbiorcza) - droga Nr 685 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 689 (ul. 3-go Maja) w Hajnówce do skrzyżowania z drogą krajową Nr 66 w m. Kleszczele oraz droga Nr 689 na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 685 (ul. Piłsudskiego) w Hajnówce do granicy państwa.

2) Przepustowości dróg i prognozy ruchu przedstawiają się następująco:

- a) przepustowości dróg przy poziomie swobody ruchu D wynoszą Nr 685 - 1250 p/h przy szerokościach jezdni 7 m, 8 m, 9 m i 600 p/h przy szerokościach jezdni 5 m. Nr 689 – 1050 p/h przy szerokościach jezdni 6 m i 1250 p/h przy szerokości jezdni 8,5 m oraz 600 p/h przy szerokości jezdni 5m,
- b) prognoza ruchu do roku 2020 r.

Tabela 4

Nr 685	2000	2005	2010	2015	2020
Nowosady - Hajnówka	3011	3575	4329	5067	5931
Hajnówka - Kleszczele	1360	1315	1956	2289	2679
Nr 689					
Dzięciołowo - Hajnówka	3006	3569	4321	5059	5923
Hajnówka (przejście)	8354	9921	12012	14061	16459
Hajnówka - Białowieża	1161	2171	2629	3077	3602

3) Z porównania przepustowości w/w dróg z prognozowanymi natężeniami ruchu w 2020 r. wynoszącymi: Nr 685 -563 p/h i 254 p/h ($0,095 \times 5931 = 563$ i $0,095 \times 2679 = 254$) i Nr 689 -563 p/h, 1399 p/h i 342 p/h ($0,095 \times 5923 = 563$, $0,085 \times 16459 = 1399$ i $0,095 \times 3602 = 342$) wynika, że istniejące przekroje ulic przeniosą prognozowany ruch w 2020 r, za wyjątkiem ulic w ciągu drogi 689 przy przejściu przez m. Hajnówka.

4) Parametry techniczne i użytkowe drogi przyjmować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Obecnie obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430, z późn.zm.).

5) Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (**Tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 19, poz.115, z późn. zm.**), obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej, co najmniej:

- a) na terenie zabudowy miast i wsi 8 m,
- b) poza terenem zabudowy 20 m.

6) Na etapie przebudowy drogi należy uwzględnić aktualne przepisy, obecnie min. wymagania ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (**Tekst jednolity: Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.**), dotyczące opracowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, z uwzględnieniem właściwej prognozy ruchu z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków realizacji zabudowy wymagającej ochrony w jej otoczeniu oraz ochrony istniejącej zwartej zabudowy przed uciążliwościami ruchu.

7) Uwzględnić właściwe parametry drogi w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, wynikających z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

8) Wprowadzić urządzenia zabezpieczające w miejscach największych możliwości powstania kolizji na drodze z ruchem lokalnym i pieszym.

9) Wykonać zabezpieczenia istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej przed uciążliwościami ruchu samochodowego np. poprzez montaż okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej, w miejscach wskazanych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

10) Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście i miasta z obszarem gminy i siedzibami sąsiednich gmin wymagać będzie:

- a) na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic leżących w ciągu dróg wojewódzkich Nr 685 i 689,
- b) wykonania chodników na całej długości zabudowy ulic celem wyeliminowania ruchu pieszego z jezdni,
- c) likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie kanalizacji ruchu, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej oraz dostosowania przejść dla ludzi niepełnosprawnych,
- d) minimalizowania ilości nowych włączeń ulic i zjazdów, zwłaszcza z lewoskrętami z wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów budowlanych i uzgodnienia ich z zarządcą drogi,
- e) rezerwowania terenów wolnych od zabudowy (szczególnie na skrzyżowaniach) w celu wykonania w przyszłości obejścia po stronie zachodniej m. Hajnówki i planowanych połączeń z układem miejskim, jak pokazano na rysunku „kierunków studium”.

6.1.1.2 Drogi powiatowe

1) Na mocy uchwały Nr 66/766/04 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 13 stycznia 2004r. w sprawie nadania numerów dla dróg powiatowych na terenie województwa podlaskiego na obszarze miasta Hajnówka występują następujące drogi powiatowe i ulice zaliczone do dróg powiatowych.

a) drogi powiatowe:

Nr 1623 B – Hajnówka (ul. Dolna i Targowa) – Puciska – Czyżyki – Nowokornino

Nr 1624 B – Hajnówka – Bielszczyzna – Dubiny

Nr 1648 B – Hajnówka (ul. Lipowa) – Lipiny

Nr 1652 B – Poryjewo – Orzeszkowo – Jakubowo – Piaski – Zabagonie – Długi Bród – Wiluki – Opoka Duża – Wólka Terechowska – Czeremcha (osada)

b) ulice miejskie zaliczone do kategorii dróg powiatowych:

Nr 2323 B – Górna, Wrzosowa

Nr 2324 B – Armii Krajowej

Nr 2325 B - **Batorego**

Nr 2326 B – 11-go Listopada

Nr 2327 B – Prosta

Nr 2328 B – Reja

Nr 2329 B – Stefana Batorego, Ks. Antoniego Dziewiątowskiego

Nr 2330 B – Warszawska

W w/w uchwale błędnie nadano Nr 2325 B ul. Waryńskiego, która nazywa się ul. Stefana Batorego i posiada Nr 2329 B.

Stosownymi uchwałami, podjętymi w 2004r. niektóre ulice zmieniły kategorie i tak: ulice Armii Krajowej i Reja z powiatowych na gminne, a ul. Poddolna z gminnej na powiatową.

2) Zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (**Tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 19, poz.115, z późn.zm.**), „do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż określone w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą”. Na podstawie w/w ustalenia na obszarze miasta Hajnówka nie można zakwalifikować żadnej drogi powiatowej.

2) Sprawne powiązania zewnętrzne miasta będą realizowane poza drogami wojewódzkimi drogami powiatowymi w/w.

3) Przy założonym standardzie w planie województwa podlaskiego, że ośrodki gminne powinny mieć połączenia między sobą drogami o nawierzchni twardej ulepszonej, warunek ten jest spełniony, ponieważ drogi wojewódzkie stanowiące połączenia z sąsiednimi siedzibami gmin są o nawierzchni twardej ulepszonej .

3) Parametry techniczne i użytkowe dróg przyjmować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Obecnie obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43, poz.430).

- 4) Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, **(Tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 19, poz.115, z późn.zm.)**, obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi powiatowej:
- a) na terenie zabudowy miast i wsi 8 m,
 - b) poza terenem zabudowy 20 m.
- 5) Na etapie przebudowy drogi należy uwzględnić aktualne przepisy, obecnie m. in. wymagania ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) dotyczące opracowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, z uwzględnieniem właściwej prognozy ruchu, z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków realizacji zabudowy szczególnie wymagającej ochrony w jej otoczeniu oraz ochrony istniejącej zwartej zabudowy przed uciążliwościami ruchu.
- 6) Uwzględnić właściwe parametry drogi w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, wynikających z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
- 7) Wprowadzić urządzenia zabezpieczające w miejscach największych możliwości powstania kolizji na drodze z ruchem lokalnym i pieszym.
- 8) Wykonać zabezpieczenia istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej przed uciążliwościami ruchu samochodowego np. poprzez montaż okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej, w miejscach wskazanych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
- 9) Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście i miasta z obszarem gminy:
- a) na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic dróg powiatowych
 - b) wykonania chodników na całej długości zabudowy ulic celem wyeliminowania ruchu pieszego z jezdni,
 - c) likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie kanalizacji ruchu, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej oraz dostosowania przejść dla ludzi niepełnosprawnych.

6.1.1.3 Drogi gminne

- 1) Na mocy uchwał Nr 30/257/03 z dnia 7 maja 2003 r. z późniejszymi zmianami. Zarządu Województwa Podlaskiego w sprawie nadania numerów dla dróg gminnych na terenie województwa podlaskiego na obszarze miasta Hajnówka występują następujące ulice zaliczone do dróg gminnych:

Tabela 5

Lp.	Nazwa drogi, odcinka drogi miejskiej (ulicy)	Numer drogi
1	Armii Krajowej	108513 B
2	Armii Ludowej	108311 B
3	Bagienna	108312 B

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA
- KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO -**

4	Bajeczna	108313 B
5	Bażantowa	108314 B
6	Bednarska	108315 B
7	Białowieska	108317 B
8	Bliska	108318 B
9	Bociana	108319 B
10	Boczna	108320 B
11	Boh. Warszawy	108321 B
12	Boh. Westrerplatte	108322 B
13	Botaniczna	108323 B
14	Brzozowa	108324 B
15	Celna	108325 B
16	Chopina Fryderyka	108339 B
17	Ciasna	108326 B
18	Cicha	108327 B
19	Ciesielska	108328 B
20	Cisowa	108329 B
21	Cyprysowa	108330 B
22	Czajki	108331 B
23	Czeska	108332 B
24	Daniela	108333 B
25	Długa	108334 B
26	Dubois Stanisława	108335 B
27	Dworcowa	108336 B
28	Działowa	108337 B
29	Elektryczna	108338 B
30	Fabryczna	108340 B
31	Filipczuka Jana	108515 B
32	Findera Pawła	108341 B
33	Fornalskiej M	108342 B
34	Gajowa	108343 B
35	Gęsia	108344 B
36	Gołębia	108345 B
37	Grabowa	108346 B
38	Graniczna	108347 B
39	Granitowa	108348 B

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA
- KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO -**

40	Gruntowa	108349 B
41	Grunwaldzka	108350 B
42	Handlowa	108351 B
43	Hibnera Władysława	108352 B
44	Iglasta	108353 B
45	Jagiełły Władysława	108354 B
46	Jałowcowa	108355 B
47	Jarzębinowa	108356 B
48	Jaskółcza	108357 B
49	Jastrzębia	108358 B
50	Jaśminowa	108359 B
51	Jaworowa	108360 B
52	Jelenia	108361 B
53	Jesionowa	108362 B
54	Jodłowa	108363 B
55	Judzianka Stara	108364 B
56	Jutrzenki	108507 B
57	Kacza	108365 B
58	Kamienna	108366 B
59	Kasztanowa	108367 B
60	Klimek	108510 B
61	Klonowa	108368 B
62	Kłosowa	108369 B
63	Kniewskiego Władysława	108370 B
64	Kochanowskiego Jana	108371 B
65	Kolejki Leśne	108372 B
66	Kolejowa	108373 B
67	Kołątaja Hugo	108374 B
68	Kołodzieja Wincentego	108375 B
69	Kołowa	108376 B
70	Konopnickiej Marii	108377 B
71	Kosidlów	108378 B
72	Kościuszki Tadeusza	108379 B
73	Krańcowa	108380 B
74	Krasickiego Janka	108381 B
75	Kraszewskiego Ignaca Józefa	108382 B

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA
- KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO -**

76	Krótką	108383 B
77	Krucza	108384 B
78	Krzywa	108385 B
79	Ks. Ignacego Wierobieja	108485 B
80	Ks. Piotra Ściegiennego	108469 B
81	Księżycowa	108516 B
82	Kukułki	108511 B
83	Kwiatowa	108386 B
84	Leszczynowa	108387 B
85	Leśna	108388 B
86	Letnia	108505 B
87	Łabędzia	108389 B
88	Łagodna	108390 B
89	Łąkowa	108391 B
90	Łosia	108392 B
91	Łowcza	108393 B
92	Magazynowa	108394 B
93	Malinowa	108517 B
94	Mała	108395 B
95	Małomiejska	108396 B
96	Marmurowa	108397 B
97	Mazurska	108398 B
98	Mazury	108399 B
99	Metalowa	108400 B
100	Mickiewicza Adama	108401 B
101	Miedziana	108402 B
102	Międytory	108403 B
103	Miła	108404 B
104	Miłkowskiego Stanisława	108405 B
105	Miodowa	108406 B
106	Modrzewiowa	108407 B
107	Moniuszki Stanisława	108408 B
108	Mostowa	108409 B
109	Myśliwska	108410 B
110	Nadbrzeżna	108411 B
111	Nałkowskiej Zofii	108412 B

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA
- KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO -**

112	Niecała	108413 B
113	Niedźwiedzia	108414 B
114	Nowa	108415 B
115	Nowowarszawska	108416 B
116	Obwodowa	108417 B
117	Odległa	108418 B
118	Ogińskiego Michała	108419 B
119	Ogrodowa	108420 B
120	Okopowa	108421 B
121	Orzechowa	108422 B
122	Orzeszkowej Elizy	108423 B
123	Owocowa	108424 B
124	Parkowa	108425 B
125	Partyzancka	108426 B
126	Pawia	108427 B
127	Piaski	108428 B
128	Podlasie	108430 B
129	Podmiejska	108431 B
130	Pogodna	108504 B
131	Polna	108432 B
132	Południowa	108433 B
133	Poprzeczna	108434 B
134	Poziomkowa	108523 B
135	Prusa Bolesława	108435 B
136	Pszczela	108436 B
137	Pszeniczna	108512 B
138	Ptaszyńskiego Tadeusza	108437 B
139	Rakowieckiego Tadeusza	108508 B
140	Reja Mikołaja	108514 B
141	Różana	108438 B
142	Rumiankowa	108439 B
143	Rutkowskiego Henryka	108440 B
144	Rysia	108441 B
145	Rzeczna	108442 B
146	Sadowa	108443 B
147	Sarnia	108444 B

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA
- KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO -**

148	Sawickiej Hanki	108445 B
149	Sienkiewicza Henryka	108446 B
150	Siewna	108447 B
151	Skarpowa	108448 B
152	Skłodowskiej Curie Marii	108449 B
153	Skośna	108450 B
154	Skowronka	108451 B
155	Słodka	108452 B
156	Słomiana	108453 B
157	Słoneczna	108454 B
158	Słowackiego Juliusza	108455 B
159	Słowicza	108456 B
160	Sokoła	108457 B
161	Sołowiecz Tamary	108316 B
162	Sosnowa	108458 B
163	Sowia	108459 B
164	Spadowa	108460 B
165	Spiralna	108461 B
166	Spiżowa	108462 B
167	Stalowa	108463 B
168	Staszica Stanisława	108464 B
169	Stolarska	108465 B
170	Strzelecka	108466 B
171	Studzienna	108467 B
172	Szymanowskiego Karola	108468 B
173	Ślusarska	108470 B
174	Świerkowa	108471 B
175	Targowa	108472 B
176	Topolowa	108473 B
177	Torowa	108474 B
178	Tulipanowa	108475 B
179	Tuwima Juliusza	108476 B
180	Urodzajna	108477 B
181	Warszawska I	108509 B
182	Warzywna	108478 B
183	Wąska	108479 B

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA
- KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO -**

184	Werpachowskiego Jana	108480 B
185	Wesoła	108481 B
186	Wiatrakowa	108482 B
187	Wiejska	108483 B
188	Wieniawskiego Henryka	108484 B
189	Wiewiórcza	108486 B
190	Wilcza	108487 B
191	Wilgi	108488 B
192	Wiosenna	108506 B
193	Wojska Polskiego	108489 B
194	Woskowa	108490 B
195	Wróblewskiego Walerego	108491 B
196	Wydmuchowo	108492 B
197	Zajęcza	108493 B
198	Zaulek Targowy	108494 B
199	Zbożowa	108495 B
200	Zielona	108496 B
201	Zina Aleksego	108497 B
202	Złota	108498 B
203	Zwierzyniecka	108499 B
204	Żabia	108500 B
205	Żeromskiego Stefana	108501 B
206	Żurawia	108502 B
207	Żwirowa	108503 B
208	Kupały Janki	108524 B
209	Kołasa Jakuba	108525 B
210	Storczykowa	108526 B
211	Nektarowa	108527 B
212	Żabia Górka	108528 B
213	Oceaniczna	108429B
214	Truskawkowa	108530 B
215	Spokojna	108529 B
216	Sikorki	108578 B

Stosownymi uchwałami podjętymi w 2004r. ulice Reja i Armii Krajowej zmieniły kategorie z powiatowych na gminne, a ulica Poddolną na powiatową.

2) Struktura funkcjonalno-techniczna i przestrzenna dróg gminnych określona jw. może ulec zmianie w przypadku przekazania części ulic powiatowych pod zarządek gminy.

3) Wewnętrzne potrzeby transportowe gminy realizowane będą poza drogami wojewódzkimi i powiatowymi drogami gminnymi.

4) Parametry techniczne i użytkowe dróg gminnych należy przyjmować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Obecnie obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz.430, **z późn.zm.**).

5) Zgodnie z art. 43 ust.1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (**Tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 19, poz.115, z późn.zm.**), obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni co najmniej:

Lp.	Rodzaj drogi	W terenie zabudowy	Poza terenem zabudowy
1.	Droga ogólnodostępna:		
	a) krajowa	10 m	25 m
	b) wojewódzka, powiatowa	8 m	20 m
	c) gminna	6 m	15 m

6) Na etapie przebudowy drogi należy uwzględnić aktualne przepisy, obecne min. wymagania ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (**Tekst jednolity: Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.**), dotyczące opracowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, z uwzględnieniem właściwej prognozy ruchu, z równoczesnym ustaleniem zasad i warunków realizacji zabudowy wymagającej ochrony w jej otoczeniu oraz ochrony istniejącej zwartej zabudowy przed uciążliwościami ruchu.

7) Uwzględnić właściwe parametry drogi w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, wynikających z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

8) Wykonać zabezpieczenia istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej przed uciążliwościami ruchu samochodowego np. poprzez montaż okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej, w miejscach wskazanych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

9) Bieżące remonty i przebudowę dróg należy wykonywać z uwzględnieniem priorytetów dla:

- odcinków dróg obsługujących największą liczbę mieszkańców i obszary o najwyższej w skali miasta aktywności gospodarczej,
- odcinków o największych zagrożeniach funkcjonowania ruchu, mogących wywołać paraliż życia społeczno-gospodarczego części miasta.

10) Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście i miasta z obszarem gminy wymagać będzie

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA HAJNÓWKA
- KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO -**

2KD-Z	3 Maja do granicy miasta	Z	17-24
3 KD-L	Nowa	L	12
4 KD-L	Łakowa	L	12
5 KD-L	Pogodna	L	12-22
6 KD-L	Słomiana	L	12-20
7 KD-L	Miłkowskiego	L	12
8 KD-L	Wróblewskiego	L	12-20
9 KD-L	Lipowa	L	12-20
10 KD-L	droga do Lipin	L	12-18
11 KD-L	11-go Listopada	L	15-20
12 KD-Z	Stefana Batorego	Z	20-25
13 KD-L	Ks. Dziewiatowskiego	L	12-15
14 KD-L	Białostocka z połączeniem do ul. Wróblewskiego	L	12-35
15 KD-Z	Białowieska	Z	12-45
16 KD-L	Parkowa	L	15-20
17 KD-L	Aleksego Zina	L	15-20
18 KD-L	Armii Krajowej	L	20
19 KD-L	dr. Rakowieckiego	L	20-30
20 KD-L	Celna	L	15-25
21 KD-L	projektowana przy szpitalu	L	20
22 KD-L	Reja	L	15-25
23 KD-L	Dolna i Targowa do ul. Bielskiej	L	18-20
24 KD-L	Poddolna	L	12-15
25 KD-L	Elektryczna	L	12-15
26 KD-L	Prosta z przedłużeniem do obejścia	L	12-15
27 KD-L	Targowa od Bielskiej z nowym przebiegiem do ul. Wiejskiej	L	12-15
28 KD-L	projektowana na terenie kolejowym	L	20
29 KD-L	Górna	L	18-24
30 KD-L	Nowowarszawska	L	25
31 KD-L	Warszawska	L	12-20 z rozszerzeniem na rondzie
32 KD-L	Wrzosowa	L	12-20
33 KD-L	istn. droga	L	14
34 KD-L	projektowana	L	12-15
35 KD-D	projektowana	D	10
36 KD-L(Z)	dr. pow. Nr 1652B	L(Z)	12-20
37 KD-G	projektowane obejście	G	25
38 KD-D	projektowana	D	10
39 KD-D	projektowana	D	min. 10
40 KD-D	Dworcowa	D	min. 10
41 KD-D	Leśna	D	szerokość istniejąca

Pozostałe ulice klasy D w liniach rozgraniczających 10 m z dopuszczeniem do zwężenia lub rozszerzenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6.2 Techniczne zaplecze motoryzacji

1) Dla poszczególnych programów zagospodarowania zaleca się przyjmować wskaźniki miejsc postojowych przedstawionych w poniższej tabeli:

Tabela 7

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka odniesienia	Ilość miejsc postojowych	Strefa pośrednia
1	2	3	4	5
1	Budownictwo wielorodzinne	1000 MK	220-260	280-330
2.	Administracja	1000 m ² p.u.	8-24	15-30
3.	Handel	1000 m ² p.u	7-20	10-36
4.	Zakłady pracy	100 zatrudnionych	8-14	10-32
5.	Restauracje	100 miejsc konsumpcyjnych	12-20	15-36
6.	Kościół, cerkiew	100 uczestników mszy	10	10

2) stacje paliw zaleca się przyjmować wg zasady, że 1 stacja o 4-6 dystrybutorach może obsłużyć 5000 - 6000 samochodów osobowych.

3) miejsca obsługi samochodów zaleca się programować wg następujących wskaźników:

1 st./ 300 - 400 samochodów

1 st./ 300 - 400 m² powierzchni stacji

6.3 Linie kolejowe

- 1) Należy zwiększyć bezpieczeństwo przy transporcie kolejną ładunków niebezpiecznych poprzez zaostreżenie przepisów bezpieczeństwa i ich rygorystyczne egzekwowanie.
- 2) Wykorzystać kolej w większym stopniu do transportu ładunków masowych.
- 3) Rozstrzygnąć problem kursowania pociągów na linii Bielsk Podlaski - Hajnówka - Białowieża.

6.4 Komunikacja autobusowa

Przy przyjętym w planie województwa podlaskiego standardzie dostępności 0,5 km do przystanku autobusowego w mieście, cały obszar miasta znajduje się w zasięgu obsługi.

Zapewnienie właściwego standardu obsługi podróżnych wymagać będzie:

- 1) utrzymania we właściwym stanie technicznym ulic, po których kursują autobusy
- 2) sukcesywnej wymiany starych autobusów na nowoczesne, bardziej funkcjonalne z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych i mniej uciążliwych dla środowiska,
- 3) obniżenia kosztów funkcjonowania Zakładu Komunikacji Miejskiej, a w efekcie do obniżenia cen usług transportowych.

6.5 Ścieżki rowerowe

Wyznaczenie ścieżek rowerowych przewiduje się w ciągu ulic:

- 1) Białostockiej, Dziewiatowskiego, Stefana Batorego, 3 Maja,
- 2) Celnej i jej przedłużeniem do ul. Rakowieckiego,
- 3) Pasię kolejowym linii Bielsk Podlaski - Hajnówka - Białowieża i w ciągu drogi leśnej do połączenia z ul. 3 Maja,
- 4) Warszawskiej i ul. J. Piłsudskiego,
- 5) Rakowieckiego
- 6) Projektowanej ulicy przy szpitalu.
- 7) **Na etapie wykonywania projektów budowlanych poszczególnych dróg należy w miarę możliwości technicznych uwzględnić nowe ścieżki rowerowe – jako element poprawiający bezpieczeństwo ruchu oraz komfort użytkowania drogi.**

7. KIERUNKI I ZADANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Proponowane rozwiązania oparto na aktualnym rozeznaniu bieżących i przyszłych potrzeb. Dopuszcza się wprowadzenie nowych elementów i rozwiązań systemów bez konieczności zmiany treści studium pod warunkiem, że nie zostaną naruszone istotne elementy.

7.1. Zaopatrzenie w wodę

Przyjmuje się następujące kierunki działania i zadania w zakresie zaopatrzenia w wodę.

- 1) Zapewnienie ciągłej dostawy wody mieszkańcom miasta oraz zakładom usługowym, użyteczności publicznej i dla drobnego przemysłu o jakości zgodnej z obowiązującymi normami sanitarnymi, w ilości pokrywającej pełne ich potrzeby oraz zapotrzebowania przeciwpożarowego poprzez:
 - utrzymanie w należyтым stanie technicznym z ewentualną modernizacją komunalnego ujęcia wody i stacji uzdatniania przy ul. Białostockiej i właściwej ich eksploatacji,
 - budowę drugiego wodociągu w oparciu o istniejące studnię głębinową Handlowo-Produkcyjnej Spółdzielni Pracy w Hajnówce przy ul. Górnej o największej wydajności w mieście 156 m³/h ze stacją uzdatniania przy ul. Wiejskiej,
 - do czasu zakończenia budowy drugiego wodociągu włączenie do sieci miejskiej studni wierconej na terenie ogródków działkowych przy ul. Targowej oraz ujęć zakładowych (PKP, FURNEL-a, szpitala, GRYFSKAND-u Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny w Hajnówce) zaopatrujących w wodę budynki mieszkalne,
 - włączenie nowo wybudowanego wodociągu do istniejącej miejskiej sieci poprzez projektowaną magistralę w ul. Wiejskiej, Warszawskiej, Piłsudskiego z przejściem pod torami i włączenie do istniejącego przewodu wodociągowego w tej ulicy oraz w kierunku zachodnim wzdłuż ulicy Wiejskiej i Targowej z włączeniem do sieci wodociągowej w tej ulicy,
 - budowę odcinków głównych przewodów wodociągowych:
 - od ulicy Lipowej wzdłuż części ul. Armii Krajowej i dr Rakowieckiego
 - przedłużenie przewodu wodociągowego w ul. Lipowej w kierunku wschodnim do projektowanych terenów przy tej ulicy
 - w ulicy Warszawskiej od ul. Piłsudskiego do ul. Wrzosowej z włączeniem

- przewodu w tej ulicy i dalej z włączeniem się do ul. Myśliwskiej
- na terenach kierunkowego rozwoju budownictwa mieszkaniowego i usługowego w części zachodniej miasta, tworząc pierścień od ul. Wrzosowej do ul. Prostej, poprzez realizację przewodów wodociągowych w ulicach nowoprojektowanych, z ustaleniem optymalnych średnic przewodów,
- 2) rozbudowę rozdzielczej sieci wodociągowej w układzie pierścieniowym, z zastosowaniem odcinków promienistych w wyjątkowych wypadkach, umożliwiającym podłączenie do niej całej zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej istniejącej i projektowanej, która będzie spełniała wymogi określone w przepisach szczególnych, w tym wymagania przeciwpożarowe aktualnie określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji **z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030)**.
 - 3) wymianę istniejących w ulicach rozdzielczych przewodów wodociągowych o średnicy mniejszej niż 80 mm na średnice min. 100 mm, które zabezpieczą wodę do celów przeciwpożarowych,
 - 4) zwiększenie pewności i sprawności dystrybucji wody oraz zmniejszenie ilości sytuacji awaryjnych w wyniku diagnozowania stanu technicznego sieci wodociągowej i wymiany niesprawnej armatury np. zasuw, hydrantów) oraz odcinków o dużej awaryjności, które są przyczyną przerw w dostawie wody, jej ubytków, okresowego pogorszenia jakości i strat ekonomicznych.
 - 5) Pokazana w części graficznej studium lokalizacja projektowanych ważniejszych przewodów wodociągowych w ulicach jest orientacyjna i może ulec zmianie w trakcie szczegółowych analiz projektowych.
 - 6) W opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta należy utrzymać istniejący układ sieci wodociągowej; mogą też być wprowadzone nowoprojektowane przewody wodociągowe nie pokazane na rysunku „studium”, konieczne do zapewnienia ciągłej dostawy wody wszystkim odbiorcom.
 - 7) Wprowadzenie w trybie planowania miejscowego strefy ochrony pośredniej ujęcia wody Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Hajnówce i pełne respektowanie zakazów podanych w punkcie 7.5.6. „Uwarunkowań”.
 - 8) Utrzymanie w należyтым stanie technicznym i dalsza eksploatacja dla własnych potrzeb zakładowych wodociągów: Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Hajnówce i PKP w Hajnówce.
 - 9) W celu umożliwienia sprawnego zaopatrzenia ludności w wodę w sytuacjach awaryjnych należy:
 - a) bez względu na typ zabudowy w opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego zarezerwować tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej (przyjmując normę 7,5 l na osobę na dobę), a odległość budynków od studni nie będzie przekraczała 800 m, z uwzględnieniem istniejących studni w mieście,
 - b) istniejące w mieście studnie zakładowe i publiczne określone w punkcie 7.5.6 i 7.5.7 „uwarunkowań” należy zabezpieczyć przed likwidacją i przystosować do sprawnego uruchomienia w sytuacjach kryzysowych.

7.2. Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków sanitarnych i wód opadowych

Przewiduje się następujące kierunki działania i zadania w zakresie odprowadzenia i oczyszczenia ścieków sanitarnych i wód opadowych :

- 1) Przyjmuje się rozdzielczy system kanalizacji w mieście, składający się z niezależnego

systemu kanalizacji sanitarnej do odprowadzenia ścieków bytowo-gospodarczych i produkcyjnych do miejskiej oczyszczalni oraz oddzielnego dla kanalizacji deszczowej, z urządzeniami podczyszczającymi do odprowadzenia wód opadowych z terenów zabudowanych.

2) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w mieście powinna być prowadzona w zakresie umożliwiającym podłączenie do niej całej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej istniejącej i projektowanej. Wymagać to będzie realizacji kanalizacji sanitarnej w układzie grawitacyjno-pompowym.

3) Tereny kierunkowego rozwoju w części zachodniej miasta wymagają opracowania koncepcji odprowadzenia ścieków.

4) Istniejące kanały ogólnospławne należy zmienić na kanały sanitarne po wybudowaniu w ulicach, w których się one znajdują kanałów deszczowych.

5) W części graficznej „studium” pokazano orientacyjne lokalizacje projektowanych ważniejszych kanałów sanitarnych i przepompowni ścieków, które mogą ulec zmianie w trakcie szczegółowych analiz projektowych

6) W opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta należy przyjąć istniejący układ kanalizacji sanitarnej oraz mogą być wprowadzone projektowane kanały sanitarne i przepompownie, nie pokazane na rysunku „studium”, konieczne do odbioru ścieków ze wszystkich terenów zainwestowanych i przewidzianych do zabudowy.

7) Wszystkie ścieki sanitarne i produkcyjne zebrane z terenu miasta kanalizacją sanitarną winny być skierowane na komunalną miejską oczyszczalnię ścieków utrzymywaną w należyłym stanie technicznym i właściwie eksploatowaną.

7.2.1. Rozwój systemów kanalizacji deszczowej.

1). Aktualnie odpływy z kanalizacji deszczowej nie posiadają urządzeń podczyszczających i oddziałują niekorzystnie na stan czystości wód w poszczególnych odbiornikach (ul. Leśna Prawa, Chwiszcza) w związku z powyższym w opracowaniach planistycznych i decyzjach administracyjnych należy wprowadzić zakaz odprowadzania do wód powierzchniowych i do ziemi ścieków nie spełniających obowiązujących norm.

2). W celu poprawy systemu kanalizacji deszczowej należy wykonać:

- a) kanały deszczowe w ulicach posiadających kanalizację ogólnospławną
- b) na terenach istniejącej zabudowy oraz wyznaczonych do zabudowy sukcesywną budowę kanałów deszczowych z urządzeniami podczyszczającymi na wylotach do odbiornika, celem uzyskania wymaganych redukcji zanieczyszczeń,
- c) kanały deszczowe w terenach zabudowy jednorodzinnej z zachowaniem optymalnych spływów powierzchniowych w górnych odcinkach ulic,
- d) urządzenia podczyszczające wody opadowe (osadniki, separatory) na istniejących wylotach kanałów.

3). W części graficznej „studium” pokazano orientacyjną lokalizację projektowanych ważniejszych kanałów deszczowych i może ona ulec zmianie w trakcie szczegółowych opracowań projektowych.

4). W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego mogą wystąpić projektowane kanały deszczowe nie pokazane na rysunku „studium”, jeśli ich budowa wynikać będzie z potrzeby odwodnienia zainwestowanych i przewidzianych do zainwestowania terenów.

7.3 Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych.

- 1). System gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych powinien gwarantować ochronę środowiska, maksymalne wykorzystanie wtórne składników użytkowych i spełniać wymogi nowych przepisów prawnych, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (**Tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 39, poz.251, z późn. zm.**), ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (**Tekst jednolity: Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz.150, z późn. zm.**), oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw i przepisów Unii Europejskiej.
- 2). Kierunki działania władz miasta zostały określone w „Planie gospodarki odpadami dla miasta Hajnówka na lata 2004 –2014” zatwierdzonym uchwałą Nr XVIII/106/04 Rady Miasta Hajnówka z dnia 29 czerwca 2004r. Poprawa sytuacji w zakresie gospodarki odpadami wymagać będzie sukcesywnej realizacji tego planu, a przede wszystkim wykonania określonych w nim zadań strategicznych takich jak:
 - a) budowa **Zakładu Pomocniczego w Hajnówce wraz ze składowiskiem odpadów Hajnówka-Górne,**
 - b) utworzenie i doposażenie Miejskiego Centrum Odzysku Surowców Odpadowych w ramach **Zakładu Pomocniczego w Hajnówce wraz ze składowiskiem odpadów Hajnówka-Górne,**
 - c) rekultywacja istniejącego składowiska odpadów,
 - d) przeprowadzenie wśród mieszkańców, zwłaszcza dzieci i młodzieży, kampanii informacyjno-edukacyjnej na rzecz ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz ich segregacji „u źródła”,
 - e) objęcie 100% mieszkańców miasta systemem zorganizowanej zbiórki odpadów komunalnych, z wdrożeniem ich selektywnej zbiórki,
 - f) organizacja gospodarki odpadami biodegradowalnymi,
 - g) wdrożenie i rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych,
 - h) wdrożenie i rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów budowlanych,
 - i) wdrożenie i rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych,
 - j) wprowadzenie systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami ściekowymi,
 - k) pełne wyeliminowanie PCB oraz wdrożenie programu eliminacji azbestu,
 - l) likwidacja nielegalnych składowisk tzw. „dzikich wysypisk”,
 - m) zintensyfikowanie działań skierowanych na zapobieganie zanieczyszczaniu odpadami lasu i innych terenów miasta.

7.4 Kierunki rozwoju systemu elektroenergetycznego

Dostosowanie systemu do potrzeb wynikających z długofalowego rozwoju zagospodarowania miasta oraz dostarczenie energii elektrycznej w normatywnym standardzie jakościowym i ilościowym w sposób ciągły wymagać będzie:

- 1) Modernizacji lub przebudowy systemu, a w tym :
 - a) linii WN 110 kV Hajnówka - Lewkowo,
 - b) stacji transformatorowo-rozdzielczej RPZ 110/15 kV w Hajnówce,
 - c) linii SN 15 kV w kierunkach: Bielsk Podlaski, Czeremcha, Puciski, Wygoda, Lewkowo,
 - d) stosowanie do potrzeb odbiorców - stacji transformatorowych słupowych, wieżowych i wewnętrznych (np. poprzez wymianę transformatorów na jednostki większe),
 - e) wymiany kabli między stacją nr 0558 a 0054 na ulicy Lipowej
 - f) przebudowy linii napowietrznej SN 15 kV „Kolejki Leśne” (od ul. Białostockiej

do ul. Lipowej) ~ 1.5 km

- g) przyłączenie zasilania SN stacji nr 1619 przy ul. Miłkowskiego
- h) przebudowy na zasilanie kablowe SN z linii „Tartak II” stacji nr 268 przy ul. Odległej
- i) wpięcie w projektowany kabel zasilania stacji nr 394 przy ul. Słomianej
- j) demontaż istniejącej linii SN „Tartak II” od Wodociągów do tartaku po wybudowaniu zastępczej linii SN kablowej (~ 1,4 km od stacji nr 54 przy ul. Miłkowskiego przelotowo przez stację nr 1339 „Straż Pożarna” i nr 1296 „ZOZ” do tartaku
- k) przebudowy wyjść kablowych SN linii Szpital I i II na G12 w Hajnówce.
- l) linii SN 15 kV w miejscach modernizacji stacji transformatorowych,
- m) stosownie do potrzeb linii nn.

2) Rozbudowy systemu, a w tym: wyznaczenia w planie miejscowym budowy:

- a) linii WN 110 kV relacji Czeremcha – Hajnówka
- b) linii SN 15 kV tzw. „terenowych” w kierunkach Bielsk Podlaski, Czeremcha, Lewkowo, Wygoda, Puciski,
- c) linii SN 15 kV pierścieni wewnętrznych i zewnętrznych (poprzez wykorzystanie istniejących odcinków linii SN 15 kV),
- d) linii SN 15 kV do zasilania poszczególnych projektowanych stacji transformatorowych na terenie miasta,
- e) stacji transformatorowych słupowych, wieżowych, parterowych na terenach:
 - zainwestowanych, o zwiększonym zapotrzebowaniu mocy i energii elektrycznej,
 - wyznaczonych i planowanych do wyznaczenia pod zabudowę mieszkaniową i usługową
 - potencjalnej działalności gospodarczej, produkcyjno-usługowej i rekreacyjno-turystycznej, określonych w kierunkach studium
- f) demontażu linii SN 15 kV i NN napowietrznych i kablowych, kolidujących z projektowaną zabudową.

7.4.1 Zmniejszenie uciążliwości urządzeń elektroenergetycznych dla otoczenia

Należy osiągać to poprzez:

- a) budowę linii energetycznych w sposób nie kolizyjny z długofalowym rozwojem osadnictwa oraz chronionymi elementami środowiska przyrodniczego,
- b) stosowanie, w przypadku konieczności prowadzenia linii napowietrznych WN w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowo-usługowej, rozwiązań technicznych i normatywnych stref ochronnych, zmniejszających do minimum wpływ w/w linii na ludzi i środowisko,
- c) stosowanie do przesyłu energii elektrycznej w zakresie SN 15 kV -linii kablowych na terenach intensywnej zabudowy, objętej ochroną konserwatorską i ekologiczną
- d) stosowanie układów dwutorowych linii SN na terenach intensywnego zainwestowania,
- e) wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań technicznych w budowie linii SN, NN i telefonicznych umieszczając je na wspólnych słupach w celu racjonalnego wykorzystania terenów,
- f) utrzymanie rezerw terenów pod urządzenia elektroenergetyczne, a w szczególności określenia w planach miejscowych ich przeznaczenia i warunków zagospodarowania.

7.4.2 Zasady tworzenia układu docelowego.

Aktualnie funkcjonuje pierścień SN 15 kV napowietrzno-kablowy tzw. wewnętrzny. Stworzenie drugiego pierścienia tzw. zewnętrznego będzie możliwe po przebudowie (wydzieleniu) linii terenowych w kierunkach: Czeremcha, Bielsk Podlaski, Lewkowo, Putyski, Wygoda. Problem rozbudowy sieci WN i SN 15 kV w m. Hajnówka stwarza lokalizacja RPZ- tu. Teren w/w rozdzielni jest „obudowany” zabudową. Wobec powyższego wyjścia liniowe są od jakiegoś czasu wykonywane z reguły jako kablowe. W ul. Elektrycznej jest już 5 linii kablowych SN 15 kV i ułożenie następnych może stworzyć większe problemy. Wobec powyższego przy rozbudowie systemu należy wykorzystać w maksymalny sposób istniejące wyjścia liniowe „dokładając” 1 tor lub wykorzystać teren między liniami napowietrznymi. Z odcinków linii SN 15 kV pozostałych po liniach terenowych powinno tworzyć się pierścienie zewnętrzne. Istniejące linie SN 15 kV, kolidujące z planowaną zabudową powinny być przebudowane w sposób umożliwiający swobodną rozbudowę sieci rozgałęzionych do zasilania poszczególnych osiedli. Na rysunku studium pokazano zakładany docelowy układ sieci SN 15 kV.

Założony system spełnia optymalne warunki pod względem:

- pewności zasilania (układ pierścieniowy),
- zapewnienia pożądanej ilości i jakości przesyłanej mocy,
- łatwości sukcesywnej rozbudowy istniejącego układu.

Lokalizacje projektowanych stacji transformatorowych mają charakter symboliczny ze względu na brak na tym etapie opracowania sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów.

7.4.3 Wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

1) Przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić przebieg istniejących urządzeń elektroenergetycznych ograniczając do minimum konieczność ich przebudowy. W przypadku kolizji projektowanych obiektów z urządzeniami elektroenergetycznymi należy urządzenia te dostosować do projektowanego zagospodarowania przestrzennego zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami. Przebudowa, która winna być zrealizowana kosztem inwestora inwestycji podstawowej dotyczy nie tylko zmian tras linii elektroenergetycznych, lecz również wykonania odpowiednich obostrzeń i uziemień. Warunki przebudowy należy uzyskać w ZEB S.A. ,w przypadku kolizji projektowanych obiektów z urządzeniami WN, lub w RE Bielsk Podlaski , gdy przebudowa dotyczy urządzeń SN i NN.

2) Obszary położone w pasach ochronnych wyznaczonych w „studium” pod istniejące i projektowane linie WN i SN zakłada się do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu. Dopuszcza się realizację obiektów kubaturowych i urządzeń towarzyszących pod warunkiem uzgodnienia ich lokalizacji z użytkownikiem linii tj.

- dla WN 110 kV – ZEB S.A.
- dla SN 15kV – RE Bielsk Podlaski

oraz spełnienia obowiązujących :

- przepisów i norm dotyczących budowy obiektów w sąsiedztwie linii
- warunków w zakresie eksploatacji linii
- warunków obecności osób w sąsiedztwie linii energetycznych.

3). W „studium” zakłada się nie przeznaczanie pod zalesienia terenów rolnych, przez które przebiegają trasy istniejących linii napowietrznych.

7.5 Kierunki rozwoju ciepłownictwa

Kierunki rozwoju ciepłownictwa w mieście to:

- 1) Sukcesywne zwiększanie udziału proekologicznych nośników energetycznych dla zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska w zabudowie wielorodzinnej jak i w jednorodzinnej,
- 2) Likwidacja niskosprawnych kotłowni węglowych,
- 3) Modernizacja istniejących kotłowni, wymagających poprawy sprawności i zmniejszenia emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego,
- 4) Zabezpieczenie zaopatrzenia w ciepło terenów budownictwa wielorodzinnego poprzez zagospodarowanie nadwyżek w istniejących kotłowniach oraz ewentualną budowę nowych kotłowni osiedlowych,
- 5) Zabezpieczenie potrzeb budownictwa jednorodzinnego poprzez indywidualne kotłownie przystosowane do pracy na paliwach ekologicznych, a w szczególności gazu ziemnego,
- 6) Dokończenie procesu opomiarowania odbiorców energii i całkowite wprowadzenie systemu rozliczeniowego zużycia energii cieplnej oraz przejście na taryfę opłat dwuczłonową, tzn. opłata za moc zamówioną i zużytą,
- 7) Modernizacja sieci ciepłych - zwłaszcza systemów budowanych przed 1975 rokiem,
- 8) Zakończenie procesu modernizacji wszystkich węzłów ciepłych,
- 9) Wprowadzanie nowych rozwiązań technicznych i technologicznych w urządzeniach ciepłowniczych, zwiększających efektywność ich wykorzystania i ułatwiających obsługę oraz zmniejszających w efekcie koszty eksploatacji,
- 10) Zwiększenie tzw. „gęstości cieplnej” (nowe przyłącze wzdłuż istniejącej sieci ciepłej),
- 11) Poprawa stopnia wykorzystania energii (straty ciepła, ubytek wody, współczynnik sprawności kotłów itp.),
- 12) Kontrola i restrykcje w stosunku do emiterów największych ponadnormatywnych zanieczyszczeń energetycznych
- 13) Budowę nowych odcinków magistral wysokoparametrowych:
 - a) Ø 200 FURNEL – Lipowa 39
 - b) Ø 150 Lipowa 39 – os. „Mazury”
 - c) Ø 150 FURNEL – Podlasie – Szpital.

7.6 Kierunki rozwoju systemu gazowniczego.

- 1) Dostosowanie systemu do potrzeb wynikających z długofalowego rozwoju zagospodarowania miasta oraz zapewnienie dostaw gazu ziemnego w normatywnym standardzie jakościowym i ilościowym w sposób ciągły. Wymagać będzie:
 - a) budowy gazociągu wysokiego ciśnienia (Ø 200 / 6,3 Mpa) relacji Wyszki - Bielsk Podlaski - Hajnówka,
 - b) budowy stacji redukcyjno-pomiarowej I° w zachodniej części miasta,
 - c) budowy sieci gazociągu średniego ciśnienia na obszarze miasta,
 - d) budowy stacji redukcyjno-pomiarowych II°,
 - e) budowy przyłączy średniego ciśnienia,
 - f) budowy bazy obsługi sieci i odbiorców (wg koncepcji programowej zakłada się lokalizację bazy przy ul. Warszawskiej lub Górnej).
- 2) Zmniejszenie uciążliwości urządzeń gazowniczych dla otoczenia. Osiągnąć to można poprzez:
 - α) budowę gazociągów w sposób niekolizyjny z długofalowym rozwojem osadnic-

- two oraz chronionymi elementami środowiska przyrodniczego,
- β) wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań technicznych przy budowie systemu oraz przy modernizacji istniejących sieci - zmniejszających awaryjność, dających łatwość budowy i rozbudowy systemu,
 - χ) utrzymanie rezerw terenów pod urządzenia gazownicze, a w szczególności określenia w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego ich miejsca przebiegu w rozrządzie uzbrojenia ulic.

Koncepcja programowa gazyfikacji miasta Hajnówka wykonana przez „Gazoprojekt” S.A. Wrocław w 1996r. zakłada, że :

- 1) W I etapie należy wybudować :
 - a) ~ 50 km gazociągu DN 200 relacji Wyszki - Bielsk Podlaski - Hajnówka,
 - b) stację redukcyjno-pomiarową I° o przepustowości 6000 m³/h,
 - c) gazociągi śr./c o łącznej długości 14445 m,
 - d) przyłączy śr./c -714 szt.
- 2) W II etapie należy:
 - a) wymienić stację I stopnia na większą (~ 25000 m³/h),
 - b) wybudować 67155m gazociągów rozdzielczych śr./c,
 - c) wybudować 3556 szt. przyłączy średniego ciśnienia.

Powyższe wielkości oparto o założenia, że ilość mieszkańców miasta w 2020 r. będzie wynosiła 30 000 a sezonowa 500, natomiast mieszkań będzie 9380.

Ze względu na duże zagęszczenie zabudowy w mieście, w długofalowym rozwoju powinno dążyć się do „rozgęszczenia” zabudowy - stąd wyznaczono znaczne tereny rozwojowe w mieście. Takie założenie powoduje, że ulegnie zmianie w stosunku do zakładanych wielkości - długość sieci średniego ciśnienia i ilość przyłączy.

7.7 Kierunki rozwoju telekomunikacji

Kierunki rozwoju telekomunikacji to:

- 1). Dostosowanie systemu do potrzeb wynikających z rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta przy zachowaniu odpowiedniego standardu pod względem jakości i ilości świadczonych usług.

Wymagać to będzie:

- a) utrzymania w należytej sprawności technicznej istniejących urządzeń telekomunikacyjnych,
 - b) pełnego wykorzystania możliwości istniejących urządzeń telekomunikacyjnych,
 - c) rozbudowy wg potrzeb sieci rozdzielczych, w szczególności na nowych terenach rozwojowych,
 - d) rozbudowy adekwatnej do możliwości linii rozdzielczych - linii abonenckich.
- 2) Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju systemu telekomunikacyjnego w mieście poprzez rezerwę terenu w opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych obszarów miasta;
 - 3) Zmniejszenia uciążliwości urządzeń systemu oraz zajętości terenu poprzez budowę ich w sposób nie kolizyjny z rozwojem osadnictwa (np. wykorzystanie istniejących linii energetycznych do podwieszania przewodów telekomunikacyjnych);
 - 4) W przypadku wystąpienia kolizji projektowanej infrastruktury z istniejącymi urządzeniami telekomunikacyjnymi należy je zabezpieczyć lub przebudować - za staraniem i na

koszt inwestora - w oparciu o warunki techniczne przebudowy, o które należy wystąpić do **właściwego operatora telekomunikacyjnego (właściciela urządzeń)** na etapie opracowywania dokumentacji szczegółowej.

5) Utrzymania w dobrej sprawności technicznej istniejących stacji przekąźnikowych telefonii komórkowej

- a) CENTERTEL na ul. Białostockiej,
- b) ERA GSM (przy Urzędzie Miasta, obok poczty),
- c) PLUS GSM (na terenie szpitala).

6) Rozbudowa systemów telefonii komórkowej wg zapotrzebowania na ten rodzaj usług z zachowaniem przepisów szczególnych w tym zakresie.

8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

8.1 Zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych

Przewiduje się następujące zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych:

- 1) Część działki oznaczonej numerem ewidencyjnym gruntów 2273, przy ulicy Lipowej przeznaczyć na tereny rekreacji i wypoczynku,
- 2) Działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym gruntów 1933/3 przy ulicy Warszawskiej przeznaczyć na las komunalny,
- 3) Część terenów obecnego miejskiego wysypiska śmieci oraz terenów zabudowy przemysłowej i gospodarczej wraz z częścią terenów zabudowy mieszkaniowej i usług, w obrębie działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi gruntów: 160 i 135/1, przeznaczyć na Zakład Zagospodarowania Odpadów (ZZO),
- 4) Tereny oznaczone numerami ewidencyjnymi gruntów: 730/7, 2320/106 i 2320/122 położone przy ulicach 3-go Maja i ul. Warszawskiej przeznaczyć na tereny zabudowy usługowej o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym,
- 5) Teren działki oznaczonej numerem ewidencyjnym gruntów 303/15, położonej w rejonie ulic Wróblewskiego i ul. Sportowej, przeznaczyć na tereny usług, działalności produkcyjnej i gospodarczej o funkcjach nieuciążliwych,
- 6) Część terenu po byłym poligonie OWT, przeznaczyć na tereny usługowe o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym oraz działalność gospodarczą z budownictwem mieszkaniowym,
- 7) Działki oznaczone numerami ewidencyjnymi gruntów: 1014/12, 1014/14, 1014/16, i 1014/18 (byłe tereny ZOZ), przeznaczyć na tereny usług nieuciążliwych i nieuciążliwej działalności gospodarczej,
- 8) Działkę nr 1056/12 przeznaczyć na tereny zabudowy usługowej o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym.
- 9) Zmienia się trasę przebiegu projektowanej ulicy dr Rakowieckiego,
- 10) Przeznaczyć tereny, położone w kierunku południowo - wschodnim od nowoprojektowanej ul. dr Rakowieckiego, w rejonie obszarów użytków zielonych znajdujących się w użytkowaniu rolniczym i ochronnym, zabudowy mieszkaniowej i usług, zabudowy przemysłowej i gospodarczej, części terenów rekreacji i wypoczynku na usługi turystyczne z możliwością urządzenia rezerwatu pokazowego zwierząt,
- 11) Przeznaczyć tereny, położone przy ulicy A. Krajowej - dr Rakowieckiego, na usługi nieuciążliwe,
- 12) Przeznaczyć tereny położone w rejonie ul. St. Batorego - Furnel S.A. na usługi o za-

- sięgu lokalnym i ponadlokalnym;
- 13) Przeznaczyć tereny, położone w narożniku ulic: Wróblewskiego - Milkowskiego, na cele zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych,
 - 14) Przeznaczyć tereny, położone w rejonie ul. Klimek, na cele zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych,
 - 15) Przeznaczyć tereny byłej Zasadniczej Szkoły Rolniczej przy ul. Górnej, na cele zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych,
 - 16) Zmienia się przeznaczenie terenu znajdującego się w rejonie osiedla Fabryka Chemiczna, jako kompleks UP, z zabudowy mieszkaniowej na cele zabudowy przemysłowej i gospodarczej oraz jako kompleks M/U, z zabudowy przemysłowej i gospodarczej, na cele zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych,
 - 17) Zmienia się przeznaczenie części terenu, położonego w rejonie obszarów użytków zielonych znajdujących się w użytkowaniu rolniczym (przy Furnel S.A), na cele zabudowy przemysłowej i gospodarczej,
 - 18) Przeznaczyć tereny, położone w rejonie ul. Milkowskiego (przy Furnel S.A.) na usługi nieuciążliwe.
 - 19) Przeznaczyć tereny, położone w rejonie ul. Lipowej - ul. Podlasie - ul. Słomianej, na cele zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych.

9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST.1.

9.1 Zadania dla realizacji celów publicznych o znaczeniu ponadlokalnym

Uwzględnić następujące elementy zagospodarowania przestrzennego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego **obszaru 1 „Hajnówka Północ”**:

- 1) W zakresie środowiska przyrodniczego :
 - a) ciąg ekologiczny rzeki Leśnej,
 - b) trasy przewozu toksycznych środków przemysłowych (TSP) stanowiących potencjalne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.
- 2) W zakresie komunikacji :
 - a) zachodnie obejście Hajnówki drogi Nr 685,
 - b) linie kolejowe nie zakwalifikowane do państwowych Hajnówka - Siemianówka i Lewki – Hajnówka o zawieszonym kursowaniu pociągów,
- 3) W zakresie energetyki i telekomunikacji :
 - a) istniejąca, stacja transformatorowo - rozdzielcza, RPZ 110/15 kV,
 - b) istniejąca, linia zasilająca w/w RPZ WN 110 kV Bielsk Podlaski - Hajnówka -
 - c) Lewkowo gm. Narewka,
 - d) istniejąca, linia telefoniczna kablowa, światłowodowa relacji Hajnówka - Czyże,
 - e) projektowana linia elektroenergetyczna WN 110 kV relacji Czeremcha – Hajnówka,
 - f) projektowana, stacja redukcyjno - pomiarowa,
 - g) projektowany gazociąg wys. ciśnienia Bielsk - Podlaski – Hajnówka.
- 4) **W zakresie infrastruktury sanitarnej :**

a) zbiornik retencyjny na rzece Leśnej,

Uwzględnić następujące elementy zagospodarowania przestrzennego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego **obszaru 2 „Hajnówka Południe”**:

- 1) W zakresie środowiska przyrodniczego :
 - a) ciąg ekologiczny rzeki Leśnej oraz powiązania z Puszcą Białowieską,
 - b) postulowany rezerwat "Górniańskie Łąki",
 - c) trasy przewozu toksycznych środków przemysłowych (TSP) stanowiących potencjalne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.
- 2) W zakresie komunikacji :
 - a). drogę wojewódzką Nr 685 Hajnówka - Kleszczele klasy techn. Z i jej zachodnie obejście Hajnówki,
 - b). linię kolejową Siedlce - Czeremcha - Hajnówka - Nieznany Bór zakwalifikowaną do linii państwowych,
 - c). linię kolejową Lewki – Hajnówka- Białowieża - nie zakwalifikowaną do linii państwowych o zawieszonym kursowaniu pociągów.
- 3) W zakresie energetyki :
 - a) projektowaną linię WN 110 kV relacji Czeremcha – Hajnówka.
- 4) W zakresie infrastruktury sanitarnej :

b) Zakładu Pomocniczego w Hajnówce wraz ze składowiskiem odpadów Hajnówka-Górne,

Uwzględnić następujące elementy zagospodarowania przestrzennego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego **obszaru 3 „Hajnówka Wschód”**:

- 1) W zakresie środowiska przyrodniczego :
 - a) istniejące ciekі wodne stanowiące lokalne ciągi ekologiczne oraz powiązania z Puszcą Białowieską,
 - b) trasy przewozu toksycznych środków przemysłowych (TSP) stanowiących potencjalne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.
- 2) W zakresie komunikacji :
 - a) drogi wojewódzkie:
 - Nr 685 Zabłudów - Hajnówka klasy technicznej G,
 - 689 Bielsk Podlaski - Hajnówka klasy technicznej G
 - b) linie kolejowe:
 - Siedlce - Czeremcha - Hajnówka - Nieznany Bór zakwalifikowana do linii państwowych,
 - Hajnówka - Siemianówka nie zakwalifikowana do linii państwowych.
- 3) W zakresie telekomunikacji :
 - istniejąca centrala telefoniczna, automatyczna, cyfrowa.

10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2 000M² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

10.1 Sytuacje w których występuje obowiązek sporządzania planu miejscowego:

- 1) Na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 **z późn.zm.**), są to:
 - a) obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości,
 - b) obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000m²,
 - c) obszary przestrzeni publicznej (definicja obszaru przestrzeni publicznej (art. 2 pkt 6) - obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne).
- 2) Ustalono potrzebę przeprowadzenia scaleń nieruchomości przeznaczonych w dotychczasowych opracowaniach pod zabudowę mieszkaniową – głównie na terenach niezainwestowanych.
- 3) Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m² nie występują zaś obszary przestrzeni publicznej zostaną szczegółowo opracowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- 4) Na podstawie przepisów odrębnych przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne wymagające zgody na to przeznaczenie dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – art. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Z ustawy tej nie wynika określony wprost obowiązek sporządzania planów miejscowych, ale określone są czynności bądź sposoby zagospodarowania, uwarunkowane sporządzaniem planu.

11. OBSZARY, DLA KTÓRYCH MIASTO ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

1) Wg stanu na rok 2010 miasto Hajnówka posiada obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – obejmujące 100% obszaru miasta (poza terenami zamkniętymi PKP niepodlegającymi n/w planom na podstawie obowiązujących przepisów ustawy o planowaniu przestrzennym):

a) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka Obszar 1 „Hajnówka – Północ” uchwalonego Uchwałą Nr XXXVIII/227/06 Rady Miasta Hajnówka z dnia 25 października 2006r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2006r. Nr 286, poz. 2821),

b) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka Obszar 2 „Hajnówka – Południe” uchwalonego Uchwałą Nr XXXVIII/228/06 Rady Miasta Hajnówka z dnia 25 października 2006r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2006r. Nr

287, poz. 2822),

c) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Hajnówka Obszar 3 „Hajnówka – Wschód” uchwalonego Uchwałą Nr XXXVIII/229/06 Rady Miasta Hajnówka z dnia 25 października 2006r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2006r. Nr 288, poz. 2823).

2) Za wiążące dla miasta, w rozumieniu przepisów art. 9 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalenia dotyczące obszarów, dla których miasto zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (w tym obszarów wyznaczających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne) przyjmuje się w studium następujące zasady:

- a) określone w „studium” kategorie obszarów przeznaczonych pod zabudowę na cele rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowych, obsługi ruchu turystycznego, funkcji mieszkaniowych, rekreacyjnych i działalności gospodarczych nierolniczych – stanowią tereny dla których miasto zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
 - b) określona w „studium” kategoria obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, prowadzenia działalności rolniczych może stanowić tereny dla których miasto zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jeśli przedmiotem wnioskowania przeznaczenia terenu są cele: zalesień i eksploatacji surowców mineralnych oraz drobnych inwestycji gospodarczych nierolniczych na nieruchomościach nie przekraczających powierzchni 1ha (jeśli są one zlokalizowane w zasięgu określonych w studium systemów: komunikacji kołowej, zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków).
- 3) W związku z pojawianiem się konieczności zmiany w/w obowiązujących planów miejscowych - z uwagi na pojawiające się nowe potrzeby mieszkańców, instytucji, firm – przewiduje się możliwość zmiany obowiązujących planów – zwłaszcza dla terenów objętych wnioskami składanymi do zmiany w/w studium i uwzględnionymi w opracowywanej zmianie studium – zgodnie z załączonym do niniejszego opracowania wykazem wniosków do zmiany studium.**

12. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

12.1 Tworzenie warunków dla rozwoju rolnictwa i jego otoczenia

- 1) Ochrona i poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez:
 - a) kontynuację regulacji stosunków wodnych na glebach ornych i użytkach zielonych przeznaczonych do produkcji rolniczej,
 - b) ochronę systemów drenażowych i melioracyjnych przed zniszczeniem lub dewastacją, w trakcie ewentualnych działań inwestycyjnych w sferze infrastruktury technicznej ponadlokalnej,
 - c) ochronę kompleksów wartościowych gruntów przed przeznaczeniem na cele nierolnicze, eliminację zanieczyszczeń gleby, wody i powietrza,
 - d) dokonywanie zalesień gruntów marginalnych dla produkcji rolniczej.

2) Poprawa struktury własnościowej obszarów rolnych i rozłogów gospodarstw rolnych poprzez:

- a) sukcesywne prowadzenie scaleń i wymianę gruntów, zwłaszcza w celu uzyskania zwartych kompleksów gruntów (w tym do zalesień i zbywania jako nowe gospodarstwa oraz lokalizacji urządzeń pozarolniczych) oraz poprawy prężnych ekonomicznie (rozwojowych) indywidualnych gospodarstw rolnych,
- b) wspieranie doradztwem i instrumentami fiskalnymi rozwoju specjalistycznych i rozwojowych gospodarstw.

3) Wspieranie rozwoju rolnictwa poprzez:

- a) tworzenie warunków do utrzymania istniejących urządzeń obsługi rolnictwa,
- b) stosowanie priorytetów w stosunku do podmiotów gospodarczych zamierzających świadczyć usługi na rzecz rolnictwa.

12.2 Kierunki rozwoju gospodarki leśnej

Gospodarka leśna, rozwijana na bazie lasów Puszczy Białowieskiej oraz zalesiania nie użytkowanych, w tym marginalnych do produkcji rolniczej gruntów, może być jednym z kierunków rozwoju gospodarczego.

1) Główne kierunki rozwoju tej gospodarki mogą stanowić:

- a) utrzymanie funkcji produkcyjnej lasów,
- b) rozwój zbieralnictwa runa leśnego na potrzeby rynku krajowego i zagranicznego,
- c) utrzymanie oraz dalszy rozwój bazy administracyjnej i gospodarczej leśnictwa, związanej z utrzymaniem lasu (pielęgnacja i ochrona).

2) Warunki realizacji w/w kierunków to:

- a) uzyskanie kompromisu między podnoszeniem statusu ochrony Puszczy Białowieskiej, a utrzymaniem funkcji produkcyjnej lasów,
- b) prowadzenie akcji scaleń i wymiany gruntów do uzyskania kompleksów gruntów skarbu państwa, przydatnych do przekazania lasom państwowym do zalesień,
- c) współpraca gminy miejskiej z samorządem wojewódzkim i administracją lasów państwowych w zakresie pozyskiwania środków na cele zalesienia.

13. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Przy sporządzaniu planu zagospodarowania przestrzennego należy zwrócić szczególną uwagę na tereny przeznaczone pod zabudowę, na których występują urządzenia melioracyjne. W celu zapewnienia ich prawidłowego funkcjonowania, po zmianie użytkowania gruntów, należy systemowo rozwiązać sprawę przebudowy istniejących urządzeń melioracyjnych. Ewidencja tych urządzeń znajduje się w Biurze Terenowym WZM i UW w Białymstoku przedstawicielstwo w Bielsku Podlaskim, ul. Wyszyńskiego 20.

Art.65, ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz. U. nr 115 z 2001r., z późn.zm) zabrania niszczenia lub uszkodzenia urządzeń wodnych. W świetle art. 122 ust. 1, pkt 3 ww. ustawy na wykonanie lub przebudowę tych urządzeń należy uzyskać pozwolenie wodnoprawne. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie pozwolenia wodnoprawnego dokumentacji projektową przebudowy urządzeń melioracyjnych łącznie z operatem wodnoprawnym należy przedłożyć do uzgodnienia do Wojewódzkiego Zarządu **Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku..**

14. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.

W granicach gminy nie występują w/w obszary.

15. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999R O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (Dz. U. Nr 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002R. NR 113, POZ.984 I NR 153, POZ. 1271)

Szczegółowy zapis zawiera rozdział 5.

16. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEN, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

- 1) Po zakończeniu eksploatacji dotychczasowego komunalnego wysypiska śmieci zlokalizowanego na gruntach Poryjewa przyspieszyć jego rekultywację w części o kierunku leśnym.
- 2) Rekultywować wyrobiska poeksploatacyjne głównie o kierunku leśnym.
- 3) Zaleca się racjonalną eksploatację surowców mineralnych z zachowaniem wymogów określonych w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. nr 27, poz. 96). Zaleca się wyłączenie obszaru miasta z eksploatacji surowców mineralnych.
- 4) Zapisy dotyczące przekształceń lub rehabilitacji przestrzeni miasta zawierają pkt. 2 – 11.

17. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie miasta Hajnówka do terenów zamkniętych, o których mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2000r. Nr 100, poz. 1086 z późn. zmianami), należy zaliczyć tereny kolejowe (Decyzja Nr 42 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe jako terenów zamkniętych (Dz. U. MTiGM Nr 7, poz. 49).

18. INNE OBSZARY PROBLEMOWE W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA MIASTA.

18.1. Obrona cywilna

W opracowaniach planistycznych, projektach zagospodarowania terenu oraz projektach poszczególnych obiektów należy:

- 1) W rejonach budownictwa wielorodzinnego przewidywać rezerwę terenów pod budowę ochronną (schrony, ukrycia, szczeliny).
- 2) W budynkach przemysłowych, usługowych, użyteczności publicznej, mieszkalno-u-

- sługowych i mieszkalnych - na etapie sporządzania planów realizacyjnych przewidywać schrony i ukrycia.
- 3) W rejonach budownictwa jednorodzinnego przewidywać ukrycia typu II wykonane przez mieszkańców we własnym zakresie w okresie podwyższonej gotowości obronnej Państwa.
 - 4) Bez względu na typ zabudowy zarezerwować tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej (7,5 l na osobę/ dobę). Odległość studni od budynków mieszkalnych lub zgrupowań ludności powinna wynosić najwyżej 800 m.
 - 5) Istniejące studnie powinny być zabezpieczone przed likwidacją i przystosowane do sprawnego uruchomienia i eksploatacji w sytuacjach kryzysowych.
 - 6) Oświetlenie zewnętrzne (ulice, zakłady pracy) przystosować do zaciemniania i wygaszania.
 - 7) Uwzględnić system alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożeń poprzez syreny alarmowe przyjmując promień słyszalności syreny do 300 m.
 - 8) Układ projektowanych i modernizowanych dróg i ulic powinien spełniać następujące warunki:
 - a) szerokość ulicy powinna uniemożliwić ewentualne zagruzowanie,
 - b) powinny być połączenia z traktami przelotowymi - zapewniające
 - c) sprawną ewakuację ludności w okresie zagrożenia,
 - d) należy wyznaczyć trasy przejazdu dla pojazdów z toksycznymi środkami przemysłowymi,
 - 9) przy opracowaniu miejscowych planów osiedli w skali 1:1000 należy na przedsięwzięcia obrony cywilnej wykonać aneks do planu,
 - 10) należy zachować istniejące lub projektowane obiekty obrony cywilnej nie dopuszczając do ich likwidacji,
 - 11) wszelkie plany zagospodarowania przestrzennego należy przed ich uchwaleniem przez Radę Miejską, uzgodnić z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

18.2 Ochrona przeciwpożarowa

- 1) Należy zachować istniejące w mieście obiekty straży pożarnej,
- 2) Przy realizacji sieci wodociągowej należy przewidywać na terenach zabudowanych odpowiednią ilość hydrantów dla celów przeciwpożarowych w odległości około 100 m od siebie,
- 3) Przy projektowaniu i modernizacji obiektów przemysłowych i usługowych należy przewidywać drogi pożarowe – dostępne do obiektów,
- 4) Dla nowoprojektowanych i modernizowanych budynków mieszkalnych i innych należy przewidywać niepalne pokrycia dachów,
- 5) Należy dążyć do eliminacji niepalnych pokryć dachów na istniejących budynkach,
- 6) Budynki mieszkalne i niemieszkalne powinny posiadać instalacje odgromowe.
- 7) Przedsięwzięcia wymienione pod literami a, b, c, d powinny być uzgadniane z Powiatową Komendą Straży Pożarnej.

19. KIERUNKI DZIAŁAŃ I ZADANIA WŁADZ SAMORZĄDOWYCH W CELU REALIZACJI POLITYKI

Rozwój lokalny powinien być rozumiany jako kompleks pozytywnych przeobrażeń jakościowych dotyczących obszaru miasta w zakresie ludności tu zamieszkałej. Szeroko pojęty rozwój miasta jest procesem złożonym, ukierunkowanym z wykorzystaniem zasobów ludzkich, potencjału produkcyjnego i usługowego oraz struktur instytucjonalnych.

W celu realizacji założonej polityki przestrzennej miasta władze samorządowe powinny:

- 1) Być rzeczywistym gospodarzem obszaru miasta i zajmować się wszystkimi składnikami miasta, niezależnie od charakteru własności i rozwiązań instytucjonalnych.
- 2) Odpowiadać za rozwój miasta, nie ograniczając się jedynie do działań doraźnych, lecz zajmować się również tworzeniem i realizacji strategii rozwoju.
- 3) Realizować zadania, do których jest powołana (zaspokojenie potrzeb wspólnoty gminnej) nie tylko swoimi bezpośrednimi przedsięwzięciami, lecz także za pośrednictwem działań podmiotów innych, a więc ogółu podmiotów gospodarujących na terenie miasta.

Władza miejska ma za zadanie kształtować zachowania podmiotów gospodarczych pod kątem osiągania założonych celów strategii rozwoju miasta.

Zadaniem miasta służącym osiągnięciu celu jest przede wszystkim ożywienie (poprawa) gospodarki i tworzenie klimatu do lokalizacji i dobrego funkcjonowania podmiotów gospodarczych w mieście.

Realizacja zadań władz lokalnych może odbywać się poprzez:

- 1) Działania własne zmierzające do lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych kapitału zewnętrznego na terenie miasta (w tych działaniach niezbędny jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, by móc oferować tereny lub obiekty pod zainwestowanie).
- 2) Stwarzanie ułatwień dla istniejących i nowo powstających firm - zwłaszcza w początkowym okresie działania podmiotów gospodarczych.

Narzędziami w realizacji polityki przestrzennej miasta są:

- 1) Polityka finansowa realizowania w budżecie miasta (świadome stwarzanie ulg w podatkach, zróżnicowane opłaty za korzystanie ze środowiska).
- 2) Współpraca z władzami regionalnymi.
- 3) Skuteczne funkcjonowanie instytucji wspierających biznes.
- 4) Programy rozwoju, w tym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.
- 5) Kontrakt zawarty między miastem, a organami Państwa (może być zawarta umowa między miastem a Wojewodą z udziałem podmiotów gospodarczych w sprawie pomocy miastu w rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, budowie urządzeń kulturalnych, budowie sieci transportowych itp.).